

دانشگاه تهران

مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس

دوره : کارشناسی ارشد

رشته : مدیریت شهری

دانشکدگان هنرهای زیبا

مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۱۷ شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه

این برنامه بر اساس آیین نامه وزارتی تفویض اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاههای دارای هیات ممیزه توسط اعضای هیات علمی گروه شهرسازی دانشکدگان هنرهای زیبا بازنگري و در چهارصد و هشتاد و سومين جلسه شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۱۷ به تصویب رسیده است.

مصوبه شورای برنامه ریزی ، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه تهران در خصوص برنامه درسی

رشته : مدیریت شهری

مقطع : کارشناسی ارشد

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت شهری، که توسط اعضای هیات علمی دانشکده شهرسازی دانشکدگان هنرهای زیبا بازنگری شده است با اکثریت آراء به تصویب رسید.

- این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجراست.
- هر نوع تغییر در برنامه مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه برسد.
- این برنامه درسی جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت شهری مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۲۸ شورای برنامه ریزی دانشگاه تهران گردیده است.

محمدرضا اسمعیلی گیوی

دبیر شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت
آموزشی دانشگاه

محمود کمره ای

معاون آموزشی دانشگاه

رای صادره جلسه مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۱۷ شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه در مورد بازنگری برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت شهری ، صحیح است، به واحد ذیربط ابلاغ شود.

سید حسین حسینی

رئیس دانشگاه تهران

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

دانشگاه تهران

برنامه درسی

رشته مدیریت شهری

Master of Urban Management

مقطع کارشناسی ارشد

اعضای کمیته تدوین و بازنگری برنامه:

عضو هیات علمی دانشگاه تهران دانشکده شهرسازی	دکتر فرشاد نوریان
عضو هیات علمی دانشگاه تهران دانشکده شهرسازی	دکتر مژگان طاهری تفتی
عضو هیات علمی دانشگاه تهران دانشکده شهرسازی	دکتر ندا معیریان

جدول تغییرات

ردیف	در برنامه قبلی	در برنامه بازنگری شده
۱.	مدیریت مالی و اداری شهرهای ایران	اقتصاد شهری و مدیریت مالی
۲.	سمینار مسائل شهری ایران	سمینار مسائل شهرسازی
۳.	مدیریت گردشگری شهری	مدیریت و برنامه ریزی گردشگری
۴.	برنامه ریزی و طراحی زیرساختها	برنامه ریزی و طراحی زیرساخت های شهری و منطقه ای
۵.	برنامه ریزی حمل و نقل درون شهری	حمل و نقل و کاربری زمین
۶.	روش شناسی پژوهش شهرسازی	روش شناسی پژوهش
۷.	مدیریت حمل و نقل درون شهری	برنامه ریزی حمل و نقل همگانی
۸.	برنامه ریزی راهبردی در مدیریت شهری	آینده پژوهی و برنامه ریزی راهبردی
۹.	شهر و شهرسازی معاصر ایران	توسعه در ایران معاصر
۱۰.	ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست	ارزیابی اثرات توسعه
۱۱.	قوانین شهری	حقوق و قوانین شهری
۱۲.	حقوق شهری	
۱۳.	نظریه ها و ارزیابی برنامه های توسعه شهری	حکمرانی، نظریه ها و سیاست های توسعه
۱۴.	روشها و تکنیک های مدیریت شهری	
۱۵.	مفاهیم عمومی برنامه ریزی شهری	برنامه ریزی شهری برای طراحان و مدیران شهری
۱۶.	مبانی برنامه ریزی و طراحی محیط شهری	
۱۷.	مدیریت خدمات شهری	نوآوری شهری و شهر هوشمند
۱۸.	توسعه پایدار و مدیریت شهری	تاب آوری شهری
۱۹.	GIS پیشرفته	سیستم های اطلاعات مکانی پیشرفته
۲۰.	GIS سه بعدی	
۲۱.	کارگاه کاربرد GIS در مدیریت شهری	فناوری اطلاعات و ارتباطات و مدیریت شهری
۲۲.	شناخت محیط زیست	بوم شناسی شهری
۲۳.	محیط شناسی شهری	
۲۴.	-	تحلیل سیاست شهری
۲۵.	-	کارورزی در مدیریت شهری
۲۶.	-	برنامه ریزی مسکن
۲۷.	-	برنامه ریزی کاربری زمین
۲۸.	-	تحقق پذیری برنامه های شهری و منطقه ای
۲۹.	-	اقتصاد سیاسی فضا

دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت شهری / ۴

۳۰.	-	فضا و جامعه‌شناسی زندگی روزمره
۳۱.	-	مدل‌های تحلیل آماری
۳۲.	-	تحلیل داده‌های شهری
۳۳.	-	ارزیابی توان اکولوژیک
۳۴.	-	سیر اندیشه‌های شهرسازی
۳۵.	-	حکروایی منطقه‌ای و برنامه‌ریزی نهادی
۳۶.	-	کارگاه شهرسازی پیشرفته
۳۷.	آلودگی مواد زاید جامد و روش‌های کنترل	-
۳۸.	مدیریت توسعه کالبدی	-
۳۹.	زیبایی‌شناسی شهری	-
۴۰.	مدیریت پروژه های شهری	-

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

الف) مقدمه: معرفی کلی و تبیین برنامه درسی

رشته «مدیریت شهری» (Urban Management) به عنوان یکی از زیرمجموعه‌های جدید دانش شهرسازی محسوب می‌شود. سایر رشته‌های هم‌ردیف این رشته «برنامه ریزی شهری»، «برنامه ریزی منطقه‌ای»، و «طراحی شهری» می‌باشند. اگرچه بخشی از دوره کارشناسی ارشد مدیریت شهری به مباحث مدیریتی مربوط می‌شود، اما دانش آموخته این دوره در چارچوب دانش شهرسازی به مباحثی همچون تصمیم‌گیری درباره توسعه سکونتگاه‌ها، توسعه شهری پایدار، هدایت و کنترل طرح‌های توسعه شهری، حمل و نقل درون شهری، سیاست‌های شهری، ارزیابی طرح‌های شهرسازی و مانند آن پردازد.

دوره کارشناسی ارشد مدیریت شهری نیروی انسانی لازم را برای تحلیل سیاست شهری، مدیریت حمل و نقل شهری، مدیریت اقتصاد شهری و مالی، و تاب‌آوری شهری فراهم می‌سازد. این دوره شامل سه نیمسال بوده و انتظار می‌رود دانش آموخته این رشته بتواند با تحلیل مسایل شهری، سیاست‌ها و ارزیابی برنامه‌ها در هدایت و کنترل توسعه مراکز جمعیتی و اخذ تصمیمات عقلانی و متکی بر مشارکت همه بهروران اعم از شهروندان، سازمان‌های دولتی و غیردولتی در حوزه‌های کالبدی، اقتصادی، اجتماعی، و محیط‌زیستی قدم بردارد. رشته مدیریت شهری، همزمان با توجه به این تغییر شرایط در نظام‌های شهری و منطقه‌ای و ضرورت نگرش جدی و همه‌جانبه به مدیریت شهری، بر آموزش این دانش با توجه به اصل بومی‌سازی و ارزشمندی تأکید دارد.

ب) اهداف

نگرش جامع به سیاست‌ها، برنامه‌ها و طرح‌های توسعه شهری و نیز تدوین اهداف یکپارچه اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی در رأس سیاست‌گذاری و مدیریت شهری قرار دارند. تحقق این اهداف، نیازمند ارزیابی نتایج و تبعات سیستم‌های شهری برای تغییرات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست‌محیطی بوده و محتاج تحولات اساسی در سازمان و تشکیلات برنامه‌ریزی و مدیریت شهری است. ایجاد تعادل بین مراکز شهری بزرگ و کوچک، همکاری بین بخش‌های دولتی، عمومی و خصوصی و نیز تدوین استراتژی محلی در زمره سیاست‌های نیل به مدیریت شهری، قابل تأمل هستند.

برنامه درسی رشته مدیریت شهری باید بتواند دانش آموختگانی را به جامعه شهرسازی ایران اضافه کند که بتوانند:

- با اتکا به عقلانیت محتوایی و نه صرفاً ابزاری مسایل مرتبط با شهرها و محله‌های امروز را تحلیل و حل و فصل کنند؛
- طرح‌ها و برنامه‌هایی که برای آینده سکونتگاه‌ها در مقیاس‌های مختلف ارائه می‌شوند را مورد نقد و بررسی علمی قرار دهند؛
- در فرآیند مسئله‌یابی، انتخاب مشاور، شرح خدمات، ارزیابی پیشنهادات، و اجرای طرح یا برنامه شهری مشارکت گروه‌های ذینفع و ذینفوذ را بکار گیرند و بر اساس مفاهیم عدالت اجتماعی، عدالت فضایی، و عدالت محیطی مراحل را با شفافیت در چارچوب علم شهرسازی، هدایت و کنترل نمایند؛

دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت شهری / ۷

- در راس هرم سازمانی شهرداری‌ها و شوراهای اسلامی شهرها با پشتوانه دانش شهرسازی و شناخت از فرهنگ ایرانی-اسلامی تصمیم‌گیری کنند؛
- زمینه را برای انجام پژوهش‌های مدیریت شهری به منظور تقویت پایه دانشی شهرسازی گسترش دهند.

پ) اهمیت و ضرورت

تجارب دهه‌های اخیر شهرسازی حاکی از آن است که شهر سنتی در محدوده فضایی و عملکردی گذشته از یک طرف قادر به تأمین نیازهای کنونی سکونتگاهها و ساکنین آن نبوده و از طرف دیگر، توان بهره‌برداری از امکانات نوین را نیز ندارد. سکونتگاه‌های کنونی نیز در فضایی به مراتب گسترده‌تر و با عملکردها و نیازهای به مراتب پیچیده‌تر از گذشته عمل می‌کنند. در چنین شرایطی هدف شهرسازی نمی‌تواند صرفاً ساماندهی کالبدی - فضایی یا اجتماعی - اقتصادی تعیین شود، بلکه لازم است پارا فراتر گذاشته و هدف بنیادی مدیریت شهری را در دستور کار شهرسازی جدید قرار داد. بنابراین مدیریت شهری به عنوان دوره کارشناسی ارشد و گروه دانشگاهی چه از نظر مقوله و چه از نظر ارزشی و عملکردی کاملاً با اهداف و دیدگاه‌های جدید منطبق می‌باشد.

دوره کارشناسی ارشد شهرسازی با دو گرایش «برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای» و «طراحی شهری» در دانشکده شهرسازی پردیس هنرهای زیبای دانشگاه تهران در سال ۱۳۵۰ در ایران راه اندازی شد. پیرو تحولات جمعیتی و شهرنشینی در کشور در ۵ دهه گذشته و خصوصاً از سال ۱۳۶۵ به بعد، لزوم به بازنگری در محتوای برنامه دوره کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری و منطقه‌ای، همراه با ایجاد رشته جدید «مدیریت شهری» دیده شد. در طی چند دهه گذشته جمعیت شهری کشور از حدود ۶ میلیون نفر در سال ۱۳۲۵ به حدود ۲۶/۸ میلیون نفر در سال ۱۳۶۵ و نهایتاً به ۵۹ میلیون نفر در سال ۱۳۹۵ رسید. در همین زمان، تعداد شهرهای کشور از ۲۰۰ شهر در سال ۱۳۳۵ به ۴۹۶ شهر در سال ۱۳۶۵ و به ۱۲۴۲ شهر در سال ۱۳۹۵ رسید. به عبارت دیگر جمعیت شهری کشور در ۶۰ سال گذشته ۱۰ برابر و تعداد شهرهای کشور در همین دوره بیش از ۶ برابر گردید. تعداد شهرهای بالای ۱۰۰ هزار نفر از ۹ شهر در سال ۱۳۳۵ به ۴۱ شهر سال ۱۳۶۵ و به ۷۷ شهر در سال ۱۳۸۵ رسیده است. تعداد شهرهای بالای ۲۰۰ هزار نفر از ۵ شهر در سال ۱۳۳۵ به ۲۳ شهر در سال ۱۳۶۵ و به ۹۸ شهر در سال ۱۳۹۵ رسیده است.

همانگونه که ذکر شد، با توجه به توجیهات و تغییرات ذکر شده در شرایط جمعیتی کشور و نیز مراکز جمعیتی شهری و به طور کلی تحولات در نظام شهرنشینی کشور، رشته شهرسازی در مقطع کارشناسی ارشد در قالب چهار برنامه جدید (چهار رشته مستقل برنامه ریزی شهری، طراحی شهری، برنامه ریزی منطقه‌ای، و مدیریت شهری) تعریف گردید، با این دیدگاه که هر چهار رشته در قالب یک مجموعه شهرسازی قرار دارند. برای هر یک از رشته‌های جدید، برنامه‌های مستقل خود تدوین و پس از طی مراحل تصویب در دانشکده شهرسازی، پردیس هنرهای زیبا، شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه تهران، در نهایت به تصویب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از سال ۱۳۸۹ برای کلیه دانشگاه‌های کشور لازم‌الاجرا و عملیاتی گردیدند.

دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت شهری / ۸

مواردی که ضرورت ارتقای رشته مدیریت شهری در ایران را نشان می دهد شامل موارد زیر می شود:

- افزایش تعداد شهرهای ایران؛
- ادامه رشد جمعیت شهرها و تحول نیازهای متنوع گروه های سنی و جنسیتی؛
- پیچیده تر شدن ارتباط نهادهای محلی با یکدیگر و با دولت مرکزی؛
- گسترش آگاهی مدیران و مردم نسبت به مقوله حکمروایی و حکومت محلی؛
- افزایش اثرات مخرب توسعه های شهری بر محیط زیست؛
- گسترش فناوری های جدید در مدیریت هوشمند شهرها

ت) تعداد و نوع واحدهای درسی

جدول توزیع واحدها

تعداد واحد		نوع دروس
آموزشی - پژوهشی	آموزش محور	
-	-	دروس پایه
۱۲	۱۲	دروس تخصصی الزامی
۱۴	۱۶	دروس تخصصی اختیاری
۴	۲ (کارورزی)	رساله / پایان نامه
۳۰	۳۰	جمع

ث) نقش، توانایی و شایستگی مورد انتظار از دانش آموختگان:

مهارت ها، شایستگی ها و توانمندی های ویژه	دروس مرتبط
کسب دانش و توانمندی در انجام برنامه ریزی راهبردی	آینده پژوهی و برنامه ریزی راهبردی
کسب توانمندی در اجرای تکنیک های مدیریت شهری	حکمروایی، نظریات و سیاست های توسعه
کسب دانش در ابعاد مختلف برنامه ریزی و مدیریت شهری	اقتصاد شهری و مدیریت مالی بهسازی و نوسازی شهری فناوری اطلاعات و ارتباطات و مدیریت شهری نوآوری شهری و شهر هوشمند برنامه ریزی مسکن برنامه ریزی زیرساخت های شهری و منطقه ای

دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت شهری / ۹

ارزیابی اثرات توسعه مدیریت و برنامه ریزی گردشگری برنامه ریزی کاربری زمین برنامه ریزی کلانشهرها برنامه ریزی شهری برای طراحان و مدیران شهری	
اقتصاد شهری و مدیریت مالی	کسب توانمندی در انجام مدیریت مالی
تحلیل سیاست شهری	توانمندی در تحلیل سیاست
کارگاه مدیریت شهری سمینار مسائل شهرسازی حقوق و قوانین شهری تحقق پذیری برنامه های شهری و منطقه ای کارورزی در مدیریت شهری	کسب دانش در زمینه مسائل روز مدیریت شهری در ایران
سیستم های اطلاعات مکانی پیشرفته	تحلیل فضایی و داده های شهری
تمامی دروس	مهارت ها، شایستگی ها و توانمندی های عمومی
حکمرمایی، نظریات و سیاست های توسعه سمینار مسائل شهرسازی	تفکر انتقادی و تحلیل مسائل شهری و توسعه ای
روش شناسی پژوهش تدوین طرح تحقیق و پایان نامه مدل های تحلیل آماری تحلیل داده های شهری	کسب دانش و مهارت در انجام روش ها تحقیق کمی و کیفی مرتبط با مطالعات شهری

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

دانش آموختگان رشته های مهندسی شهرسازی، معماری، جغرافیا، مهندسی عمران، مهندسی حمل و نقل، مهندسی نقشه برداری، مهندسی کامپیوتر، علوم کامپیوتر، مهندسی طبیعت، مهندسی بهداشت محیط، مهندسی فضای سبز، جامعه شناسی، مردم شناسی، ارتباطات اجتماعی، مدیریت، اقتصاد، علوم سیاسی، علوم قضا، آمار و حقوق در مقطع قبلی می توانند وارد این رشته تحصیلی شوند. سایر شرایط پذیرش دانشجو بر اساس ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می باشد.

تبصره: دانشجویانی که رشته مقطع قبلی آنان با این رشته غیر مرتبط می باشد بایستی تا ۱۲ واحد را به عنوان دروس جبرانی از میان دروس دوره قبل این رشته را در نیمسال اول تا دوم بگذرانند. انتخاب این دروس به تشخیص گروه آموزشی

دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت شهری / ۱۰

دانشگاه / موسسه می‌باشد و بایستی شامل دروسی باشد که دانش پایه و اصلی این رشته را در بر بگیرد. تعداد واحدهای جبرانی نیز به تشخیص گروه آموزشی دانشگاه / موسسه و بر مبنای میزان ارتباط رشته با رشته دوره قبلی دانشجوی می‌باشد.

چ) شرایط، ضوابط و الزامات اجرا و گسترش رشته؛

امکانات مورد نیاز برای رشته تجهیزات کامپیوتری متصل به اینترنت با قابلیت پردازش داده های جغرافیایی GIS و قابلیت انجام عملیات تحلیل آماری فضایی و ارائه بصری نتایج آن می باشد.

ه) زمینه های شغلی حال و آینده

زمینه های اشتغال دانش آموختگان هم در بخش دولتی، عمومی و بخش خصوصی وجود دارد. دانش آموختگان در سطوح مختلف شهرداری های کشور، شوراهای اسلامی شهرهای کشور، وزارت راه، مسکن و شهرسازی و سازمانهای زیر نظر آن، و سازمانها و نهادهای مرتبط نظیر وزارت کشور (سازمان شهرداری ها و دهیاریها)، سازمان برنامه و بودجه، بنیاد مسکن و مانند آن مشغول به کار بوده و با توجه به کمبود نیروی کارآمد و متخصص در شهرداری های کشور، دانش آموختگان رشته قابلیت نقش آفرینی موثر در مدیریت هر چه بهتر و کاراتر شهر ایفا خواهند نمود.

ی) جایگاه تمدنی، فرهنگی و اجتماعی

با توجه به قدمت شهرها در تمدن گذشته ایران، مدیریت شهری همواره - با نام های متفاوت - یکی از مهمترین جایگاه ها در مدیریت عادلانه، کارآمد و موثر شهرهای کشور بازی کرده است. مدیریت شهری هم به ابعاد علمی و فنی شهرها و هم به ابعاد اجتماعی و فرهنگی شهرها مرتبط بوده و در هم تنیده است. با توجه به این که پیش بینی می شود نسبت جمعیت شهری به کل جمعیت کشور رو به افزایش باشد، مدیریت شهری می تواند نقش موثری در جهت دهی به وضعیت حال و آینده فرهنگی، اجتماعی کشور ایفا نماید.

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۱)- عنوان و مشخصات کلی دروس جبرانی رشته مدیریت شهری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد جلسات	تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی		نظری	عملی		
۱.	مبانی مدیریت شهری	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۲.	سیستم‌های اطلاعات مکانی (GIS)	۳	۱	۲	-	۳۲	۱۶	۶۴	-	-
۳.	مبانی و روش‌های برنامه‌ریزی شهری	۳	۲	۱	-	۳۲	۴۸	-	-	-
۴.	مدل‌های کمی در شهرسازی	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۵.	مبانی جامعه‌شناسی شهری	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۶.	اخلاق حرفه‌ای	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-

نکته: ساعت آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی ۳۲ ساعت، کارگاهی ۴۸ ساعت و کار آموزشی (کارورزی) ۶۴ ساعت است.

توضیح: دانشجویان فارغ‌التحصیل کارشناسی در رشته‌ی غیر از مهندسی شهرسازی لازم است حداکثر ۶ واحد به عنوان دروس کمبود که بر اساس رشته‌ی کارشناسی دانشجوی، توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تعیین می‌شود را در سال اول ورود به دوره اخذ نمایند.

جدول (۲) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی الزامی رشته مدیریت شهری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد جلسات	تعداد ساعات		پیش نیاز	شرح
			نظری	عملی	نظری - عملی		نظری	عملی		
۱.	حکروایی، نظریه‌ها و سیاست‌های توسعه	۳	۳	-	-	۳۲	۴۸	-	-	-
۲.	آینده پژوهی و برنامه‌ریزی راهبردی	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۳.	اقتصاد شهری و مدیریت مالی	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۴.	کارگاه مدیریت شهری	۳	۱	۲	-	۳۲	۱۶	۶۴	-	-
۵.	روش‌شناسی پژوهش	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۶.	کارورزی در مدیریت شهری (آموزش - محور)	۲	-	۲	-	-	-	۱۲۸	-	آموزش - محور

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی اختیاری رشته مدیریت شهری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع			تعداد جلسات	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست.	مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه است.	نظری	عملی		
۱	تحلیل سیاست شهری	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۲	برنامه ریزی مسکن	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۳	برنامه ریزی زیرساخت های شهری و منطقه ای	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۴	فناوری اطلاعات و ارتباطات و مدیریت شهری	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۵	سمینار مسائل شهرسازی	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۶	نوآوری شهری و شهر هوشمند	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۷	بهسازی و نوسازی شهری	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۸	ارزیابی اثرات توسعه	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-

دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت شهری / ۱۵

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع			تعداد جلسات	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست.	مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه است.	نظری	عملی		
۹	سیستم‌های اطلاعات مکانی پیشرفته	۳	۱	۲	-	۳۲	✓		۱۶	۶۴	-	-
۱۰	تاب آوری شهری	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۱۱	حقوق و قوانین شهری	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۱۲	برنامه ریزی مناطق کلانشهری	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۱۳	برنامه‌ریزی کاربری زمین	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۱۴	مدیریت و برنامه‌ریزی گردشگری	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۱۵	توسعه در ایران معاصر	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۱۶	کارگاه شهرسازی پیشرفته	۴	۱	۳	-	۳۲	✓		۱۶	۹۶	-	-
۱۷	سمینار شهر اسلامی	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-

دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت شهری / ۱۶

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع			تعداد جلسات	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست.	مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه است.	نظری	عملی		
۱۸	برنامه ریزی شهری برای طراحان و مدیران شهری	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۱۹	اقتصاد سیاسی فضا	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۲۰	فضا و جامعه شناسی زندگی روزمره	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۲۱	تدوین طرح تحقیق و پایان نامه	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۲۲	مدل های تحلیل آماری	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۲۳	تحلیل داده های شهری	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۲۴	بوم شناسی شهری	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۲۵	ارزیابی توان اکولوژیک	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۲۶	حمل و نقل و کاربری زمین	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-

دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت شهری / ۱۷

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع			تعداد جلسات	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست.	مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه است.	نظری	عملی		
۲۷	تحقق پذیری برنامه های شهری و منطقه ای	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۲۸	سیر اندیشه های شهر سازی	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۲۹	حکمرانی منطقه ای و برنامه ریزی نهادی	۲	۲	-	-	۱۶	✓		۳۲	-	-	-
۳۰	برنامه ریزی حمل و نقل همگانی	۲	۱	۱	-	۱۶	✓		۱۶	۳۲	-	-

دانشجو ملزم به گذراندن ۱۴ واحد درسی از جدول فوق می باشد.

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

الف) عنوان درس به فارسی: حکمروایی، نظریه‌ها و سیاست‌های توسعه		عنوان درس به انگلیسی: Governance, Development Theory & Policy	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		-	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☒ عملی ☐		-	دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐		۳	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

تشریح و نقد مباحث نظری پایه در مورد حکمروایی شهری و رویکردهای توسعه در جهان و ایران

اهداف ویژه:

- معرفی مفهوم و رویکردهای حکمروایی شهری
- معرفی، نقد و بررسی سیاست‌های متناسب با رویکردهای مختلف توسعه
- توانمندسازی دانشجویان برای درک پیچیدگی اجرای مفهوم حکمروایی در بستر فرهنگی خاص هر جامعه
- آشنایی دانشجویان با بازیگران توسعه، جنبه‌های مختلف توسعه و نحوه تعامل و تقابل عناصر توسعه

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تعاریف، ابعاد و عناصر حکمروایی شهری
۲. مفاهیم پایه در حکمروایی شهری (پایداری، تفویض اختیارات، عدالت، کارایی، شفافیت و پاسخگویی، مشارکت مدنی و شهروندی و امنیت)
۳. سازمان‌ها، نهادها و موسسات ذی‌نفع و ذی‌نفوذ در حکمروایی شهری
۴. راهبردها و خط‌مشی‌های حکمروایی شهری
۵. تعاریف و اهداف توسعه
 - نظریات توسعه: مدل‌های اقتصادی (کینزی، نیوکلاسیک و ..)
 - نظریات توسعه: مدل‌های کلان توسعه (مدرنیزاسیون، وابستگی، سیستم جهانی، جهانی شدن)
 - نظریات توسعه: مدل‌های مبتنی بر حقوق بشر
۶. سیاست‌های توسعه
۷. مباحث انتقادی پیرامون حکمروایی شهری
۸. مباحث انتقادی پیرامون فرآیند توسعه

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش مشارکتی تدریس - استفاده از پروژه‌های واقعی در تمرین‌های کلاسی برای تحلیل و نقد متون مربوط به توسعه

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۸۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۲۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Chiappero-Martinetti, E., Osmani, S., & Qizilbash, M. (2020). *The Cambridge Handbook of the Capability Approach*. Cambridge University Press.

da Cruz, N. F., Rode, P., & McQuarrie, M. (2019). New urban governance: A review of current themes and future priorities. *Journal of Urban Affairs*, 41(1), 1–19. <https://doi.org/10.1080/07352166.2018.1499416>

Gatto, A. (2020). A pluralistic approach to economic and business sustainability: A critical meta-synthesis of foundations, metrics, and evidence of human and local development. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 27(4), 1525–1539.

Harvey, D. (2018). *The Limits to Capital*. Verso

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: آینده پژوهی و برنامه ریزی راهبردی		عنوان درس به انگلیسی: Futures Studies and Strategic Planning	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒	ندارد	دروس پیش نیاز:	
تخصصی الزامی ☒ عملی ☐	ندارد	دروس هم نیاز:	
تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:	
رساله / پایان نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

- آشنایی و درک آینده های متفاوت و مفاهیم آینده پژوهی
- تعریف و بکارگیری برنامه ریزی راهبردی نوین در شهرسازی

اهداف ویژه:

- آشنایی و درک مفاهیم سناریونویسی در شهرسازی
- روش های بکارگیری نظرات بهره وران (افراد و گروه های ذینفع و ذینفوذ)

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مروری بر طرح های جامع سنتی و ایرادات وارده
۲. تاریخچه و ضرورت برنامه های راهبردی
۳. مروری بر مدل های قدیمی تر برنامه ریزی راهبردی و چالش های آنها
۴. آینده پژوهی و ارتباط آن با برنامه ریزی شهری و منطقه ای
۵. برنامه ریزی سناریویی (اصول، عناصر، گام ها)
۶. روش تهیه جدول PEST یا PESTEL
۷. بکارگیری نرم افزار Scenario Wizard
۸. روش های بکارگیری نظرات بهره وران (افراد و گروه های ذینفع و ذینفوذ)
۹. بررسی نمونه هایی از برنامه ریزی سناریویی در جهان و ایران
۱۰. نظریه بازی و نحوه بکارگیری آن در برنامه ریزی راهبردی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش دانشجو-محور و با توجه به نمونه های داخلی و خارجی برای شناخت برنامه ریزی راهبردی نوین و روش های مختلف انجام آنها می باشد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Arushanyan, Y., Ekener, E., and A. Moberg. (2017). *Sustainability assessment framework for scenarios*. Environmental Impact Assessment Review. Vol. 63, 23-34.
- Fischer, T. B. (2023). *Strategic Environmental Assessment in Transport and Land Use Planning*. Earthscan Publications. London.
- Goodspeed, R. (2020). *Scenario Planning for Cities and Regions: Managing and Envisioning Uncertainties*. Lincoln Institute of Land Policy.

- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: اقتصاد شهری و مدیریت مالی		
عنوان درس به انگلیسی:	Urban Economics and Financial Management	
نوع درس و واحد		
پایه ☐ نظری ☒	ندارد	
تخصصی الزامی ☒ عملی ☐	ندارد	
تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

این درس تلاش می نماید تا تسلط مقدماتی دانش آموختگان مدیریت شهری را به ابعاد مالی و اقتصادی مدیریت شهری فراهم آورد. بدین منظور پس از تبیین اهمیت مکان و فضا در تحلیلهای اقتصادی، اهمیت یکپارچه سازی سیاستهای اقتصادی در سیاست توسعه شهری را مورد بررسی قرار می دهد و سپس، به مروری بر شناخت مسائل شهری، چالشهای پیش روی دولت مرکزی و سیاست های مدیریت شهری به ویژه در حوزه اقتصاد محلی می پردازد. در ادامه، تلاش می شود زمینه تسلط مقدماتی دانش آموختگان رشته مدیریت شهری به ابعاد مدیریت مالی شهرداری ها را فراهم شود.

اهداف ویژه:

- ایجاد زمینه شناخت نظام مالی و جایگاه شهرداری ها در توسعه اقتصادی
- آشنایی با ابعاد برنامه ریزی و بودجه ریزی عملیاتی در شهرداریها
- آشنایی با ابعاد تامین مالی و مالیه شهری پایدار مدیریت محلی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مفاهیم اقتصاد شهری پایدار: از رشد اقتصاد شهرها تا رقابت پذیری شهری
۲. شناخت ابعاد بازار زمین، املاک و مستغلات شهری
۳. تبیین تاثیر سیاست های کنترل کاربری زمین، منطقه بندی، پروژه های بزرگ مقیاس و تاثیر آن بر اقتصاد شهری
۴. ابعاد فقر و نابرابری و جدایی گزینی در شهر
۵. ابعاد اقتصادی مهاجرت به شهرها
۶. مفهوم رقابت پذیری شهری و ابعاد آن
۷. معرفی مفاهیم نوظهور اقتصاد شهری: نوآوری شهری، اقتصاد دانش بنیان و کارآفرینی اجتماع محور
۸. روشها و مبانی بودجه ریزی در شهرداریها؛ از بودجه ریزی عملیاتی تا بودجه ریزی مشارکتی
۹. روشهای تامین مالی و سرمایه گذاری در شهرداریها و درآمدهای پایدار در شهرداریها

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش مشارکتی تدریس در تحلیل و نقد متون مربوط به اقتصاد شهری

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

اکبری، نعمت اله (۱۳۹۵). اقتصاد شهری، تهران: انتشارات سمت.

لورنتزن، آنه و دیگران (۱۴۰۲)، پویایی های فضایی در اقتصاد تجربه، ترجمه دکتر علی حسینی، دکتر مهسا فلاح، انتشارات دانشگاه تهران.

Brueckner, J. K. (2011). *Lectures on urban economics*. MIT Press Books.

Colin Jones (2022), *Urban Economy: Real Estate Economics and Public Policy*, Routledge.

O' Sullivan, A. (2011). *Urban Economics*. New York: McGraw-Hill.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

کارگاه مدیریت شهری		الف) عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Urban Management Studio	عنوان درس به انگلیسی:
پایه ☐ نظری ☐	ندارد	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☒ عملی ☐	ندارد	دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☒	۲ واحد عملی و ۱ واحد نظری	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐	۸۰	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

- کسب دانش از سازو کارهای جاری مدیریت شهری کشور
- ایجاد درک بهتر از چگونگی شناخت، تعریف و تحلیل مسائل شهری کشور در عمل و ارائه راهکار برای آنها

اهداف ویژه:

- تقویت مهارت‌های نرم، شامل چانه‌زنی و مذاکره، تعامل با مردم و مسئولان و تبادل اطلاعات و یادگیری دوطرفه با آنها؛
- کاربست دانش و مهارت‌های به دست آمده از دروس نظری در شناخت مسئله، ارائه راهکارها و ارزیابی آنها
- درک بهتر از وضعیت جاری شهری با توجه به قوانین، ساختار نهادی و فرآیندهای اجرای برنامه‌ها و قوانین

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- تعریف مسئله و محدوده آن
 - انتخاب، طراحی و به کارگیری روش‌های مناسب برای جمع‌آوری داده
 - شناسایی ذینفعان و ذینفوذان مرتبط و ساختار نهادی، فرآیندها و شیوه‌های رسمی و غیررسمی مدیریت شهری مرتبط
 - انتخاب، برنامه‌ریزی و استفاده از راهبردهای موثر برای ایجاد تعامل و ارتباط با ذینفعان و ذینفوذان
۲. واکاوی تجارب داخلی و خارجی با موضوع مشابه
۳. ایجاد گزینه‌های واقعی و عملی متفاوت
۴. به کارگیری روش موثر برای ارزیابی گزینه‌ها
۵. به کارگیری شیوه‌های مناسب برای تبادل اطلاعات با ذینفعان و ذینفوذان و انتشار اطلاعات (بصری، نوشتاری، گفتاری و فضای مجازی)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش دانشجو-محور، با تکیه بر کار میدانی و با تمرکز بر یکی از مسائل شهری فعلی در کشور است. همچنین ترجیح بر ارتباط نزدیک با دستگاه‌های اجرایی برای شناخت هر چه بهتر دانشجو از فرآیندهای جاری مدیریت شهری در کشور می‌باشد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۰۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی: منابع برحسب موضوع انتخاب می‌شوند.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی قابل انجام نیست.

عنوان درس به فارسی:		روش‌شناسی پژوهش	
عنوان درس به انگلیسی:		Research Methodology	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		ندارد	
تخصصی الزامی ☒ عملی ☐		ندارد	
تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐		۲	
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۳۲	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

- آشناسازی دانشجویان با روش‌شناسی پژوهش
- ایجاد درک بهتر از نحوه انتخاب و کاربرست روش‌های مختلف پژوهشی

اهداف ویژه:

- درک بهتر چگونگی طراحی یک پژوهش
- آشناسازی دانشجویان با روش‌ها و تکنیک‌های رایج و تکنیک‌های جدید و نوآورانه در شهرسازی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- روش‌شناسی، روش و طراحی یک پژوهش
- طراحی پژوهش کیفی: نظریه زمینه‌ای؛ مردم‌شناسی
- تکنیک‌های جمع‌آوری داده کیفی؛ نحوه تحلیل داده‌ها و نحوه گزارش آن
- روش‌های نوآورانه در پژوهش کیفی
- طراحی پژوهش کمی
- تکنیک‌های جمع‌آوری داده کمی؛ نحوه تحلیل داده‌ها و نحوه گزارش آن
- روش‌های نوآورانه در پژوهش کیفی
- طراحی پژوهش ترکیبی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش بر مبنای واکاوی و واسازی نمونه‌های پژوهشی روز دنیا بر روی موضوعات و مسائل شهری است.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۰۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Baum, S. (Ed.). (2021). *Methods in Urban Analysis*. Springer. Chicago
- Ewing, R., & Park, K. (Eds.). (2020). *Advanced Quantitative Research Methods for Urban Planners*. Routledge
- Ewing, R., & Park, K. (Eds.). (2020). *Basic Quantitative Research Methods for Urban Planners*. Routledge.
- Gaber, J. (2020). *Qualitative analysis for planning & policy: Beyond the numbers*. Routledge.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: کارورزی در مدیریت شهری (آموزش محور)		
عنوان درس به انگلیسی:	Urban Management Internship	
نوع درس و واحد		
پایه ☐ نظری ☐		
تخصصی الزامی ☒ عملی ☒		
تعداد واحد:	۲	
تعداد ساعت:	۱۲۸	
رساله / پایان نامه ☐		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: کارآموزی

ب) هدف کلی:

- کاربست دانش و مهارت‌های علمی آموخته شده در دوره ی کارشناسی ارشد در پروژه‌های عملی
- کسب دانش از سازو کارهای جاری مدیریت شهری کشور
- درک بهتر از چگونگی شناخت، تعریف و تحلیل مسائل شهری کشور در قالب پروژه های شهری
- کسب تجربه، گسترش ارتباطات و آمادگی برای ورود به بازار کار مرتبط با رشته

اهداف ویژه:

- درک چالش های موجود در پیش برد پروژه های مدیریت شهری با توجه به قوانین، ساختار نهادی و فرآیندهای اجرای برنامه‌ها و قوانین
- تقویت مهارت های ورود به حرفه همچون تعامل با مدیران، مردم و مسئولان و تبادل اطلاعات با این افراد
- تقویت مهارت های عملی نظیر گزارش نویسی و ارائه ی یافته‌ها در فازهای مختلف اجرای پروژه

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- ارائه ی نامه ی تمایل به همکاری از طرف سازمان های دولتی یا شرکت های خصوصی در یک پروژه ی مدیریت شهری به گروه آموزشی مربوطه
- تصویب موضوع و محل کارآموزی توسط گروه آموزشی
- گذراندن حداقل ۱۲۰ ساعت فعالیت در پروژه کارآموزی
- ارائه ی گزارش پیشرفت پروژه به شکل شفاهی (به صورت منظم طبق برنامه ی استاد راهنما) و کتبی (پس از دو ماه از شروع همکاری)
- ارائه ی کتبی و شفاهی گزارش نهایی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش دانشجو-محور، با تکیه بر کار میدانی و با تمرکز بر یکی از مسائل /پروژه‌های شهری در کشور است. دانشجو از طریق ارتباط و همکاری نزدیک با دستگاه‌های اجرایی، شناخت دقیق تری از فرآیندها و چالش‌های جاری مدیریت شهری در کشور پیدا می کند.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۱۰۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی: منابع بر حسب موضوع انتخاب می شوند

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی قابل انجام نیست.

دروس تخصصی اختیاری

تحلیل سیاست شهری		الف) عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Urban Policy Analysis	عنوان درس به انگلیسی:
پایه ☐ نظری ☒	ندارد	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	ندارد	دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:
مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است ☒	مرتبط با آمایش/مأموریت مؤسسه نیست ☐	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

- آشنایی دانشجویان با فرآیندهای تحلیل سیاست‌های شهری
- کسب مهارت‌های لازم در جهت بهبود و ارتقاء سیاست‌های موجود یا در دست تدوین

اهداف ویژه:

- فهم بهتر فرآیند شکل‌گیری سیاست شهری
- کاربست روش‌های تحلیل داده‌ها در تحلیل سیاست‌های شهری

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- سیاست عمومی و حکمروایی شهری
- سفر سیاست‌های شهری Urban Policy Mobility
- تحلیل زمینه‌مند سیاست‌های شهری با توجه به بسترهای نهادی، قانونی و فراقانونی
- انواع تحلیل سیاست: هنجاری، تفسیری و تجربی
- تعریف مسئله یا دستور کار در تحلیل سیاست تجربی
- ایجاد و مقایسه آلترناتیوها در تحلیل سیاست تجربی
- نمونه‌های شاخص تحلیل سیاست شهری
- اسناد تحلیل سیاست و نحوه تهیه آن

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش دانشجو-محور با تمرکز بر یکی از سیاست‌های شهری جاری یا در دست تهیه در کشور است. در طول ترم و به منظور کسب مهارت‌های لازم، دانشجو با تمرکز بر یک سیاست شهری کلیه مراحل تحلیل سیاست را در کلاس پیش می‌برد. در این روند دانشجو به علاوه درک بهتر از سیاست، مهارت‌های لازم شامل استفاده از روش تحلیل داده به صورت نظام‌مند و هدفمند و تدوین اسناد تحلیل سیاست به صورت حرفه‌ای را کسب می‌نماید.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۰۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Colebatch, H. K. (Ed.). (2018). *Handbook on policy, process and governing*. Edward Elgar Publishing.
- Dunn, W, N. (2018). *Public Policy Analysis: An Integrative Approach* (6th edition). Routledge: New York
- de Oliveira, O. P. (Ed.). (2021). *Handbook of policy transfer, diffusion and circulation*. Edward Elgar Publishing.
- Shahab, S., Clinch, J. P., & O'Neill, E. (2019). Impact-based planning evaluation: Advancing normative criteria for policy analysis. *Environment and Planning B: Urban Analytics and City Science*, 46(3), 534-550.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی:		برنامه ریزی مسکن	
عنوان درس به انگلیسی:		Housing Planning	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		ندارد	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		ندارد	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس			
مرتبط با	مرتبط با		
آمایش/مأموریت	آمایش/مأموریت		
موسسه است ☒	موسسه نیست ☐		
مرتبط با مأموریت/آمایش	مرتبط با مأموریت/آمایش		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

آشنایی با نظریه ها و تجربیات جهان و ایران در برنامه ریزی مسکن و بررسی ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و کالبدی مسکن.

اهداف ویژه:

شناخت اهداف کیفی و کمی برنامه های مسکن، تجزیه و تحلیل برنامه های مسکن در ایران، مدیریت مسکن، قوانین و مقررات مسکن، جایگاه مسکن در سیاستها، برنامه ها و طرحهای توسعه شهری، مسکن و محله، الگوهای مسکن، فرایند برنامه ریزی مسکن در مقیاس ملی و محلی.

پ) مباحث یا سرفصلها:

- مقدمه: مسئله مسکن
- ابعاد اجتماعی، اقتصادی، و کالبدی مسکن
- نظریه های برنامه ریزی مسکن
- مسائل و جایگاه زمین در مسکن
- شاخص های مسکن در ایران و جهان
- سیر تحول برنامه ریزی مسکن در ایران
- تجارب جهانی در برنامه ریزی مسکن
- مسکن و توسعه شهری، محله و محیط مسکونی
- سکونتگاههای غیر رسمی
- مدیریت، قوانین و مقررات مسکن
- سیاستگذاری مسکن و فرایند برنامه ریزی مسکن در مقیاس ملی و محلی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش مشارکتی تدریس در تحلیل و نقد متون و تجارب مربوط به مسکن شهری

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ندارد

Fennell, L. A. and Keys, B. J. (2017). *Evidence and Innovation in Housing Law and Policy*, Cambridge University Press, UK.

Nijsskens, R., et al. (2019). *Hot Property: The Housing Market in Major Cities*, Springer, Switzerland.

United Nations (2016). *Habitat III Policy Paper: 10 – Housing Policies*.

United Nations (2017). *Principles and Recommendations for Population and Housing Censuses: Revision 3*, Department of Economic and Social Affairs Statistics Division, New York.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی:		برنامه ریزی زیرساخت های شهری و منطقه ای	
عنوان درس به انگلیسی:		Planning Urban & Regional Infrastructure	
دروس پیش نیاز:	ندارد	نوع درس و واحد پایه ☐ نظری ☒	
دروس هم نیاز:	ندارد	تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه ☐ نیست	مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه ☒ است

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

آشنایی با تجربیات جهان و ایران در برنامه ریزی و اجرای زیرساخت و ابعاد مختلف برنامه ریزی و اثرات اجرای آنها.

اهداف ویژه:

- شناخت نظریه های مربوط به برنامه ریزی زیرساخت ها
- شناخت عوامل مهم در برنامه ریزی و اجرای زیرساخت ها
- آشنایی با انواع زیرساخت های زیربنایی و روبنایی شهری و منطقه ای

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- عوامل موثر در ایجاد تاسیسات و تجهیزات شهری و منطقه ای
- ارزش ها، انتخاب های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی
- تغییر نگاه به زیرساخت از نگاهی فنی به نگاهی انسانی
- زیرساخت و زندگی روزمره
- زیرساخت و مفهوم شهروندی، نابرابری های جنسیتی، طبقاتی و قومیتی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعال و مباحثه، تحلیل کتاب و مقاله، تحلیل نمونه ها و تجارب عینی (داخلی و خارجی)، ارائه های کلاسی، دعوت از میهمان، بازدید و سفر علمی، تحلیل فیلم و مستند و...

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۶۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۴۰ درصد

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- Derrible, S. (2019). *Urban Engineering for Sustainability*. MIT Press.
- Karamouz, M. (2021). *Water Systems Analysis, Design, and Planning: Urban Infrastructure*. CRC Press.
- Lyu, K., Hu, M., Du, J., & Sugumaran, V. (Eds.). (2020). *AI-based services for smart cities and urban infrastructure*. IGI Global, Engineering Science Reference, (an imprint of IGI Global).
- Ramesh, G., Nagadevara, V. P., Naik, G., & Suraj, A. (2020). *Urban Infrastructure and Governance*. Taylor & Francis.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: فناوری اطلاعات و ارتباطات و مدیریت شهری		
عنوان درس به انگلیسی: IT and Urban Management		نوع درس و واحد
ندارد		پایه ☐ نظری ☒
ندارد		تخصصی الزامی ☐ عملی ☐
۲		تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐
۳۲		رساله / پایان نامه ☐
تعداد واحد:		
تعداد ساعت:		
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		
مرتبط با		مرتبط با
آمایش/مأموریت موسسه		آمایش/مأموریت/آمایش
نیست ☐		موسسه است ☒

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

در این درس تلاش می‌شود تا ابتدا آشنایی با سیر تحول فناوری اطلاعات و تأثیر آن در ابعاد فضایی - اجتماعی جوامع و شهرها، تحولات ضروری برای همگام‌سازی ابعاد مختلف مدیریت شهری با سیر پرشتاب عصر اطلاعات مورد بحث قرار گیرد.

اهداف ویژه:

- آشنایی با تحولات مفهوم فضا، اجتماع، شهر، فضای عمومی و خصوصی و حکمرانی در عصر اطلاعات
- آشنایی با ادبیات پیرامون شهر الکترونیک، حکمرانی الکترونیک و نمونه‌های داخلی و جهانی پیاده‌سازی آن
- آشنایی با چالش‌های پیش روی مدیریت شهری و پتانسیل‌های فناوری اطلاعات برای پاسخ به آن
- کسب توانایی به بررسی ادبیات و گفتمان پیرامون شهر الکترونیک از منظر انتقادی

پ) مباحث یا سر فصل‌ها:

- مقدمه: معرفی سیر تحول فناوری اطلاعات و پارادایم‌های آن؛ چالش‌های مدیریت شهری و پتانسیل‌های فناوری اطلاعات
- بازتعریف مفهوم فضا در عصر اطلاعات: بازتعریف مفهوم فاصله و فضا؛ دوگانه فضای عمومی و خصوصی؛ فضای مجازی و حقیقی؛
- مدیریت شهر الکترونیک
- بازتعریف مفهوم اجتماع در عصر اطلاعات؛ اینترنت اشیا و مدیریت شهری
- بازتعریف مفهوم شهر در عصر اطلاعات: تغییر مفهوم زیرساخت، کاربری، زیست‌بوم و خدمات در شهر؛
- بلاک چین و مدیریت شهری
- بازتعریف حکمرانی شهری در عصر اطلاعات

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

دانشجویان با لئزهای مختلفی که در مقدمه کلاس در اختیارشان قرار داده شده به موضوع جلسه پرداخته و در هر جلسه حداقل دو دانشجو با دو لئز متفاوت به موضوع جلسه پرداخته و بحث گروهی جلسه را هدایت کنند. در طول برگزاری در ترم تحصیلی در قالب سه سمینار با موضوعات مشخص شده در بالا با دعوت از مهمانان از خارج دانشگاه به مباحث فنی تر فناوری اطلاعات و تأثیر آن بر مدیریت شهری پرداخته خواهد شد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۷۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۳۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

پدرو، مانوئل و رودریگس بولیوار ۱۴۰۰. تغییر دولت‌های شهری برای شهرهای هوشمند موفق. مترجم: مهرداد نوابخش. تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی

Cugurullo, F., Caprotti, F., Cook, M., Karvonen, A., McGuirk, P., & Marvin, S. (Eds.). (2023). *Artificial Intelligence and the City: Urbanistic Perspectives on AI*. Taylor & Francis.

Chen, Y. C., & Ahn, M. J. (Eds.). (2017). *Routledge handbook on information technology in government*. Taylor & Francis.

Hawken, S., Han, H., & Pettit, C. (Eds.). (2020). *Open cities| open data: collaborative cities in the information Era*. Singapore: Palgrave Macmillan.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی:		سمینار مسائل شهرسازی	
عنوان درس به انگلیسی:		Seminar on Urban Planning & Design Experiences	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		-	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		-	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس			
مرتبط با آمایش/مأموریت	مرتبط با مأموریت/آمایش		
موسسه نیست ☐	موسسه است ☒		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

هدف از ارائه این درس، آشنایی با تجارب برنامه‌ریزی شهری و تبیین و تحلیل مصادیق عینی و واقعی در حوزه عمل، به واسطه دعوت از میهمانان صاحب‌نظر و متخصص و ارائه سخنرانی با مشارکت مستقیم و فعال دانشجویان و متعاقباً طرح سوال و مباحثه از سوی ایشان در طول دوره است.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- تبیین ماهیت کلاس و تشریح فرآیند برگزاری آن
- تصمیم‌گیری در خصوص موضوعات مهم و اولویت‌دار در تعامل با دانشجویان
- تعیین و معرفی میهمانان صاحب‌نظر و متخصص
- تخصیص موضوعات به میهمانان به دانشجویان جهت مشارکت مستقیم و فعال
- ارزیابی و نتیجه‌گیری از مباحث ارائه شده به تفکیک جلسات و همین‌طور در پایان دوره

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

دعوت از میهمان، ارائه‌های کلاسی، تعامل و مباحثه، تحلیل نمونه‌ها و تجارب عینی (داخلی و خارجی)، تمرین و تکالیف هفتگی، بازدید و سفر علمی و ...

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۶۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

این درس در قالب سلسله سخنرانی‌ها از سوی صاحب‌نظران و متخصصان با تجربه در حوزه برنامه‌ریزی شهری با هدایت استاد درس و مشارکت مستقیم و فعال دانشجویان دنبال می‌شود که در عین حال، شامل معرفی و ارائه کتاب، مقاله، طرح‌های مطالعاتی و همین‌طور اسناد مرتبط به فراخور طرح موضوعات در طول دوره خواهد بود.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی:		نوآوری شهری و شهر هوشمند	
عنوان درس به انگلیسی:		Urban Innovation and the Smart City	
دروس پیش نیاز:	ندارد	نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:	ندارد	پایه ☐ نظری ☒	
تعداد واحد:	۲	تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		رساله / پایان نامه ☐	
		مرتبط با آمایش/مأموریت ☐ مرتبط با مأموریت/آمایش ☒	
		موسسه نیست ☐ موسسه است ☒	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

- آشنایی با مفاهیم نوآوری در اولویت بندی اهداف در برنامه ریزی شهری، برنامه ریزی منطقه ای، طراحی شهری، و مدیریت شهری
- آشنایی با مفاهیم نوآوری و کاربرد آن ها و روش های نوآورانه در ارائه خدمات شهری و منطقه ای
- آشنایی با به کارگیری ابزار فناوری در شهر هوشمند

اهداف ویژه:

- به کارگیری روش های نوآورانه در شهرسازی با تأکید بر سیستم های ایمنی شهرها، ساختمان های هوشمند، صرفه جویی انرژی، و پیش بینی بحران
- کسب مهارت های لازم در به کارگیری ابزار فناوری در شهر و منطقه ای هوشمند
- به کارگیری مفاهیم کنش ارتباطاتی، انسان-محور و بومی در نوآوری

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- بررسی پیشینه و تعاریف مفاهیم نوآوری و شهر و منطقه ای هوشمند
- تشابهات و تفاوت های نظری در نوآوری و شهر و منطقه ای هوشمند با تأکید بر ارکان شهر هوشمند
- بررسی اثرات فعالیت های انسان بر نوآوری به عنوان منبع رشد اقتصادی و اجتماعی شهر و منطقه
- نوآوری و نقش حکمروایی شهری، سیاست گذاری محلی، و مشارکت
- نوآوری و برنامه ریزی شهری و طراحی شهری
- مقایسه ی گزینه های شهر هوشمند
- تجربیات جهانی و ایران

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ارائه ی درس به صورت نظری به همراه به کارگیری امکانات آزمایشگاه شهر هوشمند و ابزار فناوری؛ کسب مهارت های لازم را برای تحلیل وضع موجود شهر یا محله و ارائه ی طرح یا برنامه با رویکرد نوآوری و ابزار مربوط در ابعاد متنوع شهرهای هوشمند به صورت نظام مند در حرفه

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

آزمایشگاه شهر هوشمند، آزمایشگاه GIS، ابزار تصویرسازی ۳بعدی

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Simon, E.B. (2018). *Smart sustainable cities of the future*. Springer.

Van Winden, W. and Braun, E. (2018). *Urban Innovation System*. Routledge.

Bian, L. (Ed.). (2021). *Smart Spaces and Places*. Routledge.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:		بهبودی و نوسازی شهری	
عنوان درس به انگلیسی:		Urban Rehabilitation & Renewal	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		ندارد	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		ندارد	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس			
مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه	مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست ☐		
است ☒			

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مسائل بافت های شهری، رویکردهای مداخله در آنها، تجارب عملی ایران و جهان و همچنین ارزیابی و تحلیل رویکردها و اقدامات

اهداف ویژه:

- نگاهی به مفاهیم و مبانی نظری مرمت شهری.
- شناخت رویکردهای جدید و آشنایی با تجارب مرمت شهری در جهان و ایران
- کسب مهارت و دانش لازم در زمینه مساله شناسی، نقد، تحلیل و ارائه پیشنهاد برای مداخله در بافت های شهری ایران

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- مرور مفاهیم مرتبط با فرسودگی شهری، زمینه ها و عوامل موثر بر فرسودگی و زوال شهری در جهان
- مرور سیر تحول رویکردهای مداخله در بافت های شهری در جهان از بازسازی تا بازآفرینی (مطالعه رویه ای و محتوایی)
- مرور منشورها و آیین نامه های بین المللی
- روش ها و تجارب بازآفرینی شهری در جهان (بازآفرینی فرهنگ مبنای، بازآفرینی میراث محور، بازآفرینی اجتماع محور و ...)
- گفتمان ها و گرایش های نوین در شهرسازی و بازتاب آنها در بازآفرینی شهری (شهر پایدار، شهر تاب آور، بوم-شهر، شهر جهانی، برندینگ شهری، شهرسازی تاکتیکی، شهرسازی مشارکتی، شهرسازی موقت، گردشگری شهری، سلامت شهری، هم آفرینی و ...)
- گونه شناسی بافت های شهری در ایران (بافت فرسوده، بافت تاریخی، سکونتگاه غیررسمی، عرصه های ناکارآمد و ...)
- رویکردها، سیاست ها و تجارب مداخله در بافت های شهری در ایران
- ارتباط بازآفرینی شهری با برنامه ریزی شهری و برنامه ریزی مسکن در ایران
- نقش آموزش، رسانه ها و تکنولوژی ارتباطی در آگاهی بخشی به جامعه و کشندگان بازآفرینی و مرمت شهری در ایران

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مشارکت فعال دانشجویان در بحث ها و پیشبرد کلاس به صورت تعاملی؛ پژوهش در مورد موضوعات انتخاب شده یا پیشنهادی و ارائه در کلاس به صورت شفاهی و گزارش مکتوب؛ بازدیدهای میدانی و سفر؛ دعوت از صاحب نظران و حرفه ماندان برای ارائه تجارب

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۲۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

پورتر. ل و شاو، ک. (۱۳۹۴). کدام نوزایی شهری. ترجمه: منوچهر طبیبیان. دانشگاه تهران.

زاکاریاسن. ک. (۱۳۹۸). بازگشت به شهر: از فرایندهای «اعیان‌سازی» شهری تا سیاست‌های «باززنده‌سازی» مراکز. ترجمه: نعیمه رضائی. دفتر پژوهش‌های فرهنگی.

Graham, B., Ashworth, G., & Tunbridge, J. (2016). *A geography of heritage*. Routledge.

Roberts, P., Granger, R., & Sykes, H. (2016). *Urban regeneration*. SAGE

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: ارزیابی اثرات توسعه		عنوان درس به انگلیسی:	
نوع درس و واحد		Impact Assessment of the Development	
پایه ☐ نظری ☒		ندارد	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		ندارد	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		مرتبط با مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه آمایش/مأموریت موسسه نیست ☐ است ☒	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

هدف از ارائه این درس، آشنایی با حوزه‌های میان رشته است که به ملاحظات محیط زیستی و ارزیابی اثرات توسعه به عنوان ضرورتی پیشگیرانه در مسیر پایداری و با هدف تصمیم‌گیری آگاهانه به واسطه شناسایی و تحلیل اثرات (مستقیم و غیر مستقیم) احتمالی مثبت و منفی یک فعالیت خاص بر روی محیط زیست و اجتماع، می‌پردازد.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- رویکردها و دیدگاه‌های مختلف نسبت به رشد و توسعه؛
- ارزیابی اثرات توسعه: مفاهیم، تعاریف و ضرورت‌ها؛
- پیشینه و سیر تحول ارزیابی اثرات توسعه در جهان و ایران؛
- اهداف و مقاصد ارزیابی اثرات توسعه؛
- اصول ارزیابی اثرات توسعه؛
- الزامات قانونی فرآیند ارزیابی اثرات توسعه؛
- مراحل مربوط به فرآیند ارزیابی اثرات توسعه و روش‌های عمده ارزیابی اثرات توسعه؛
- طرح‌ها و پروژه‌های مشمول ارزیابی اثرات توسعه؛
- ارزیابی اثرات توسعه در نظام فنی و اجرایی کشور؛

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل و مباحثه، تحلیل کتاب و مقاله، تحلیل نمونه‌ها و تجارب عینی (داخلی و خارجی)، شبیه‌سازی پروژه‌های واقعی، تمرین و تکالیف هفتگی، ارائه‌های کلاسی، دعوت از میهمان، بازدید و سفر علمی، تحلیل فیلم و مستند و...

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۶۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

اکلستن، چارلز اچ. ۱۳۹۷. ارزیابی اثرات محیط زیستی: راهنمای اجرای بهترین روش‌های تخصصی. ترجمه سعید کریمی. تهران: دانشگاه تهران.
Glasson, John, Riki Therivel. 2019. Introduction to Environmental Impact Assessment. Routledge.
Mareddy, Anji Reddy. 2017. Environmental Impact Assessment: Theory and Practice. Elsevier .

- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

سیستم‌های اطلاعات مکانی پیشرفته		الف) عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Advanced GIS	عنوان درس به انگلیسی:
پایه ☐ نظری ☐	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☒ عملی ☐	-	دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☒	۱ واحد نظری و ۲ واحد عملی	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐	۸۰	تعداد ساعت:
مرتبط با مأموریت / آمایش ☐ مرتبط با مأموریت ☒	وضعیت آمایشی / مأموریتی درس	
موسسه نیست ☐ موسسه است ☒		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

این درس با گذار از مفاهیم پایه‌ای و مبانی نظری سیستم‌های اطلاعات مکانی (GIS) به دانش دانشجویان در زمینه کاربردهای GIS در انجام تحلیل‌های پیشرفته محیطی در مطالعات و برنامه‌ریزی عمق می‌بخشد. در این درس دانشجویان ضمن آشنایی تحلیل مطلوبیت به عنوان بنیان تصمیم‌سازی در نظام‌های مدیریت با کاربرد GIS در انجام مراحل تحلیل مطلوبیت بر اساس داده‌های مکانی آشنا می‌شوند.

اهداف ویژه:

- آشنایی با تحلیل مطلوبیت و کاربرد آن در نظام تصمیم‌سازی مبتنی بر داده‌های مکانی
- کسب مهارت در انجام تحلیل‌های فضایی و شبکه با استفاده از GIS
- آشنایی با WebGIS و زبان برنامه‌نویسی Python و کاربرد آن در انجام تحلیل‌های پیشرفته در GIS

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- پیشینه و مبانی تحلیل مطلوبیت
- معرفی تحلیل نزدیکی و کاربرد آن در مطالعات شهری
- معرفی تحلیل دسترسی و کاربرد آن در مطالعات شهری
- معرفی روش استفاده از تحلیل‌های مکان آماری و کاربردهای آن
- معرفی انواع تحلیل‌های سطح و کاربرد آن در مطالعات شهری
- معرفی انواع تحلیل‌های تراکم و کاربرد آن در مطالعات شهری
- معرفی ابزارهای GIS برای انجام مرحله امتیازدهی در تحلیل مطلوبیت
- آشنایی با نرم‌افزار CityEngine و کاربرد آن در مطالعات شهری
- آشنایی با زبان برنامه‌نویسی Python و کاربرد آن در GIS
- آشنایی با WebGIS و ارایه نقشه‌ها و تحلیل‌های GIS در محیط آنلاین

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

دانشجویان در قالب پروژه شخصی یک نمونه تحلیل مطلوبیت بر اساس معیارهای تعیین شده توسط خود آن‌ها در عمل با ابزارهای پیشرفته تحلیلی موجود در GIS همانند تحلیل‌های نزدیکی، دسترسی، تراکم، مکان آماری و سطح آشنا شده و در عمل از آن استفاده می‌کنند.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۸۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۲۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

Van Maarseveen, M., Martinez, J., & Flacke, J. (Eds.) (2019). *GIS in sustainable urban planning and management: a global perspective*. Taylor & Francis.

Law, M. and Collins, A., (2019). *Getting to Know ArcGIS Pro*. Esri press (to be provided via SJSU library)

O'Sullivan, D., and Unwin, D. (۲۰۱۴). *Geographic Information Analysis*. John Wiley & Sons.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف)عنوان درس به فارسی:			تاب‌آوری شهری	
عنوان درس به انگلیسی:		Urban Resilience		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:		ندارد		پایه ☐ نظری ☒
دروس هم‌نیاز:		ندارد		تخصصی الزامی ☐ عملی ☐
تعداد واحد:		۲	تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:		۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس			مرتبط با	مرتبط با
			آمایش/مأموریت موسسه	مأموریت/آمایش موسسه
			نیست ☐	است ☒

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

- ایجاد درک بهتری از مفاهیم، تئوری‌ها و مدل‌های آسیب‌پذیری، تاب آوری
- ایجاد درک بهتری از عوامل شکل‌دهنده آسیب‌پذیری و تاب آوری چند مقیاسی در بستر شهرهای ایران
- ایجاد درک بهتری از مفهوم سازگاری با تغییرات اقلیمی و راهکارهای برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای

اهداف ویژه:

- شناخت نحوه به کارگیری ابزارهای تحلیل داده برای درک و ارزیابی آسیب‌پذیری در مناطق شهری
- شناخت ابزارهای برنامه‌ریزی و طراحی شهری جهت ارتقاء تاب آوری و نحوه به کارگیری آنها

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- آشنایی با مفاهیم پایه: خطر، آسیب‌پذیری، تاب آوری و سازگاری
- تئوری‌ها و مدل‌های آسیب‌پذیری و ارزیابی آسیب‌پذیری سکونتگاه‌ها
- تاب آوری شهری: مدل‌ها و نظریه‌ها
- چگونگی ادغام تاب آوری شهری در برنامه‌ریزی و طراحی
- سازگاری: نظریه‌ها
- چگونگی ادغام سازگاری و تاب آوری در مقیاس‌های مختلف برنامه‌ریزی
- نگاه انتقادی به ادبیات تاب آوری

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش دانشجو-محور و با توجه به نمونه‌های داخلی و خارجی برای شناخت راهکارهای برنامه‌ریزی، مدیریت و طراحی شهری برای ارتقاء تاب آوری است. همچنین انجام کار میدانی و بینا رشته‌ای (مدیریت، برنامه‌ریزی و طراحی شهری) به درک بهتر دانشجویان از پیچیدگی‌های ارتقاء تاب آوری شهری در عمل می‌انجامد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۰۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

Burayidi, M. A., Allen, A., Twigg, J., & Wamsler, C. (Eds.). (2019). *The Routledge handbook of urban resilience*. Routledge.

Svitková, K. (2021). *Resilience and Urban Governance: Securing Cities*. Routledge.

Singh, B., & Parmar, M. (Eds.). (2022). *Resilience and Southern Urbanism: Towards a New Paradigm*. Taylor & Francis.

نیومن، بیتلی و بوبر (۱۳۹۸) شهرهای تاب‌آور پاسخی در برابر اوج نفت و تغییرات اقلیمی. مترجمان طیبیان و زارع‌نژاد. انتشارات دانشگاه تهران

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:		حقوق و قوانین شهری	
عنوان درس به انگلیسی:		Urban Laws and Regulations	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		-	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		-	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۳۲	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس			
مرتبط با	مرتبط با		
مأموریت/آمایش موسسه	آمایش/مأموریت موسسه		
است ☒	نیست ☐		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

تعمیق دانش دانشجویان در ارتباط با قوانین شهری و سیر تحول آن‌ها

اهداف ویژه:

- معرفی فرآیندها و ساختار سازمانی تدوین، تصویب و اجرای قوانین شهری در ایران
- معرفی و بررسی قوانین، مواد و کمیسیون‌های اصلی شورای عالی معماری و شهرسازی و شهرداری
- توانمندسازی دانشجویان برای بررسی و تحلیل قوانین موجود و مقایسه و تطبیق آن‌ها با نمونه‌های خارجی
- توانمندسازی دانشجویان در تحلیل جامع و انتقادی اثرات ناشی از تصویب و اجرای قوانین شهری

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- قانون شهرداری
- تقسیمات کشوری و وظایف استانداران و فرمانداران
- قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، مصوبات آن شورا، کمیسیون ماده ۵
- قانون تأسیس وزارت آبادانی و مسکن - قانون تغییر نام به وزارت مسکن و شهرسازی و تعیین وظایف آن
- قانون زمین شهری
- پیوست طرح تفصیلی تهران
- مقررات مربوط به سیما و منظر شهری
- قانون نوسازی، بازآفرینی و عمران شهری
- قوانین شهری مربوط به سایر کشورها

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش مشارکتی تدریس - استفاده از پروژه‌های واقعی در تمرین‌های کلاسی برای تحلیل و نقد قوانین شهری موجود

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۸۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۲۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

شفیعی پور، ص. (۱۴۰۰). قانون شهرداری ۱۴۰۱. مجمع علمی فرهنگی مجد.
دفتر مقررات ملی ساختمان. (۱۴۰۱). مقررات ملی ساختمان (جلد ۱ تا ۵). نشر توسعه ایران.
عظیمی آقداش، م. (۱۴۰۱). کتاب مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران. نشر نوآور.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: برنامه‌ریزی مناطق کلانشهری		
عنوان درس به انگلیسی: Planning Metropolitan Areas		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:		پایه ☐ نظری ☒
دروس هم‌نیاز:		تخصصی الزامی ☐ عملی ☐
تعداد واحد:		تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:		رساله / پایان‌نامه ☐
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		مرتبط با مرتبط با مرتبط با مرتبط با
		آمایش/مأموریت موسسه آمایش/مأموریت موسسه آمایش/مأموریت موسسه آمایش/مأموریت موسسه
		نیست ☐ است ☒

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

هدف کلی این درس آشنایی و پیدا کردن تسلط بر ابعاد رویه ای و محتوایی حاکم بر کلانشهرها است. بدین منظور در این درس اهداف آموزشی زیر در قالب تمرکز بر شناخت عمومی ابعاد اثر گذار حاکم بر مناطق کلانشهری و تحلیل تأثیرات این ابعاد در برنامه ریزی کلانشهرها، پیگیری می شوند.

اهداف ویژه:

- آشنایی با سیر تحول، شکل گیری، توسعه و گسترش مناطق کلانشهری
- آشنایی با مفاهیم، تعاریف و نظریه های برنامه ریزی، مدیریت و حکمروایی مناطق کلانشهری
- تحلیل پیوند چالشهای رویه ای و محتوایی حاکم بر مناطق کلانشهری و ضرورت توجه برنامه ریزان شهری به آن

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مفهوم شناسی: کلانشهر، منطقه، شهر-منطقه، مناطق شهر-بنیاد و منطقه کلانشهری
- طرحی بر مباحث نظام سلسله مراتبی سکونتگاهها: موضوعات نخست شهری و رتبه اندازه
- تبیین ابعاد و فرایند شکل گیری، تکوین و دگرگونی مناطق کلانشهری در کشورهای توسعه یافته
- فرصتها و چالشهای توسعه مناطق کلانشهری در جهان و ایران
- طرح ریزی و مدیریت مناطق کلانشهری در جهان و ایران
- ابعاد تمرکز زدایی و تراکم زدایی از مناطق کلانشهری: مفهوم شناسی و ابعاد
- مروری بر تجارب برنامه ریزی و مدیریت هاله روستایی- شهری و محدوده های پیراشهری در ایران و جهان
- الگوی توسعه سکونتگاهی و صنعتی در قلمرو پیراشهری:
- حکومت و حکمروایی شهر-منطقه ها؛ ابعاد سیاسی، تامین مالی و خدمات رسانی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالعه فردی بر اساس متون معرفی شده؛ روش های تعاملی؛ استفاده از روشهای مستقیم؛ و استفاده از روشهای مساله محور

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

اسدی، ایرج و زبردست، اسفندیار. (۱۳۸۹) "گونه شناسی مناطق شهر- بنیاد در مطالعات شهری و منطقه ای"، فصلنامه علمی پژوهشی هنرهای زیبا- نشریه معماری و شهر سازی، شماره ۴۳

Zimmermann, K., Galland, D., & Harrison, J. (2020) *Metropolitan Regions, Planning and Governance*. Springer International Publishing.

Tacoli, C. (Ed.). (2018). *The Earthscan reader in rural-urban linkages*. Routledge.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی:			برنامه‌ریزی کاربری زمین	
عنوان درس به انگلیسی:			Land Use Planning	
دروس پیش‌نیاز:			-	
دروس هم‌نیاز:			-	
تعداد واحد:			۲	
تعداد ساعت:			۳۲	
وضعیت آمایشی /مأموریتی درس			مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه	
			مرتبط با مأموریت /آمایش موسسه	
			☐ نیست ☒ است	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

(ب) هدف کلی:

آشنایی با نظریه ها و تجربیات جهان و ایران در برنامه ریزی کاربری زمین، بررسی ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، کالبدی و زیست محیطی

کاربری زمین

اهداف ویژه:

- آشنایی با سازه ها و شاخص های کاربری زمین
- قوانین و مقررات در کاربری زمین
- کاربری زمین در طرح های توسعه شهری
- تراکم
- کاربری زمین و حمل و نقل

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مسائل و اهداف کاربری زمین
- ابعاد اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و زیست محیطی کاربری زمین
- نظریه ها و اصول برنامه ریزی کاربری زمین
- سرانه ها و شاخص ها در کاربری زمین
- حمل و نقل و کاربری زمین
- جمعیت شناسی و کاربری زمین
- فرم شهری، تراکم و کاربری زمین
- ارزیابی کاربری زمین
- قوانین و مقررات در کاربری زمین

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش مشارکتی تدریس در تحلیل و نقد متون و تجارب مربوط به برنامه ریزی کاربری شهری

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۵۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Metternicht, G. (2018). *Land Use and Spatial Planning: Enabling Sustainable Management of Land Resources*, Springer, Sydney.

Stevens, N J., Salmon, P. M., Walker, G. H., Stanton, N. A. (2018) *Human Factors in Land Use Planning and Urban Design: Methods, Practical Guidance, and Applications*, CRC Press, Taylor & Francis Group, Boca Raton, London and New York.
Etingoff, K (Ed.) (2017) *Urban Land Use: Community-Based Planning*, Apple Academic Press Inc., Taylor & Francis Group, Canada and USA.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:		مدیریت و برنامه‌ریزی گردشگری	
عنوان درس به انگلیسی:		Tourism Management & Planning	
دروس پیش‌نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	نوع درس و واحد
دروس هم‌نیاز:	-	تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه ☐ نیست	مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه ☒ است

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان مدیریت شهری با نظریات، رویکردها، چالش‌ها و پتانسیل‌های موجود در مدیریت گردشگری شهری در ایران

اهداف ویژه:

- شناخت منافع گروه‌ها و پیچیدگی روابط کنشگران گردشگری اعم از ساکنین محلی، گردشگران، صاحبان صنایع، نهادها و محیط‌زیست
- شناخت مدل‌های پایه و روش‌های اصلی توسعه گردشگری شهری، روستایی و منطقه‌ای و ارزیابی انتقادی پروژه‌های توسعه‌ی گردشگری
- توانایی در ارائه‌ی راهکارهای مدیریتی متناسب با نیازهای گروه‌های ذی نفع به‌ویژه ساکنین جامعه مقصد

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- تعاریف، آمار و انواع گردشگری
- اصطلاحات پایه در گردشگری: ظرفیت تحمل، چرخه زندگی مقصد باتلر، شاخص داکسی
- اثرات مثبت گردشگری در سه بعد اجتماعی، اقتصادی و محیط زیستی
- اثرات منفی گردشگری در سه بعد اجتماعی، اقتصادی و محیط زیستی
- نظریات توسعه گردشگری: گردشگری: گردشگری انبوه
- نظریات توسعه گردشگری: گردشگری مسئولانه/پایدار، گردشگری اجتماع‌محور/ مشارکتی
- نظریات توسعه گردشگری: گردشگری به عنوان عامل توانمندی
- روش‌های برنامه‌ریزی و مدیریت گردشگری
- ارزیابی ساختاری برنامه‌های توسعه گردشگری در ایران

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پس از ارائه‌ی مباحث هر جلسه توسط مدرس، یک یا دو دانشجو بر اساس مثال‌های واقعی سمیناری در ارتباط با مباحث هفته قبل ارائه می‌کنند. در این روش نحوه‌ی کاربست روش‌ها و تحلیل و نقد آن‌ها در دنیای واقعی توسط دانشجویان بررسی می‌گردد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادهای):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۹۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۱۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

لپ‌تاپ / کامپیوتر - ویدیو پروژکتور

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Inkson, C., & Minnaert, L. (2018). *Tourism Management: An Introduction*. SAGE.

Jamal, T. (2019). *Justice and Ethics in Tourism*. Routledge.

Sharpley, R. (2022). Tourism and Development Theory: Which Way Now? *Tourism Planning & Development*, 19(1), 1–12.

Streimikiene, D., Svagzdiene, B., Jasinskas, E., & Simanavicius, A. (2021). Sustainable tourism development and competitiveness: The systematic literature review. *Sustainable Development*, 29(1), 259–271.

ج) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: توسعه در ایران معاصر		عنوان درس به انگلیسی: Development in Contemporary Iran	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	ندارد	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☐	عملی ☐	ندارد	دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس			
مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه ☐ نیست	مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه ☒ است		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

فهم ایده توسعه در ایران معاصر مفهوم توسعه از طریق به کارگیری نظریات مختلف و خصوصاً نظریات در حوزه مطالعات اجتماعی و داشتن فهم و تحلیل مناسب از فرآیندها، سیاست‌ها و رویه‌های توسعه برای ارتقاء درک دانشجویان از رشته با لحاظ زمینه‌مندی

اهداف ویژه:

- فهم تاثیر و تاثیر نظام برنامه‌ریزی شهری معاصر ایران از ایده توسعه در ایران معاصر
- تأمل در مفهوم و ایده توسعه در جریان رویه‌های مختلف حوزه برنامه‌ریزی فضایی در مقیاس‌های مختلف در ایران معاصر

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

مباحث و سرفصل‌های کلی:

- نظریه‌های توسعه و سرریز آن در رویه‌های برنامه‌ریزی
- مفاهیم کلیدید در توسعه
- مباحث و سرفصل‌های فرعی
 - شکل‌گیری ایده توسعه در ایران و شرایط و مبنای تحقق این ایده
 - بازخوانی تاریخ توسعه در ایران معاصر و تلاش برای فهم انگاره‌های مرسوم با رویکرد انتقادی
 - ایده توسعه در ایران در ارتباط با علم
 - توسعه، رشد و پیشرفت: بازی زبانی
 - ایده توسعه در ایران در ارتباط با ناسیونالیسم
 - ایده توسعه در ایران در ارتباط با مقولات واردات و تولید: پیکانیزم
 - نهادها و برنامه‌ها و رویه‌های توسعه در ایران معاصر

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

درس به صورت مشارکتی و گفتگو محور ارائه خواهد شد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ... ۵۰-۸۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۵۰-۲۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

غنی، نژاد، موسی (۱۳۹۸)؛ *تجددطلبی و توسعه در ایران معاصر*، نشر مرکز، تهران

Boroujerdi, M., & Rahimkhani, K. (2018). *Postrevolutionary Iran: A political handbook* (First edition). Syracuse University Press.

Katouzian, H. (2020). Iran's Long History and Short-Term Society. *International Journal of New Political Economy*, 1(1), 23-34. doi: 10.29252/jep.1.1.23

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

کارگاه شهرسازی پیشرفته		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		Advanced Planning and Design Studio	عنوان درس به انگلیسی:
پایه ☐ نظری ☐		ندارد	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		ندارد	دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☒		۱ واحد نظری و ۳ واحد عملی	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۱۱۲	تعداد ساعت:
مرتبط با مأموریت / آمایش موسسه ☒ است	مرتبط با آمایش / مأموریت موسسه ☐ نیست	وضعیت آمایشی / مأموریتی درس	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

تفکیک گرایش ها و گروه های درسی در مقاطع کارشناسی ارشد و روال های موجود در رویه های جاری باعث شده تا دانشجویان چهار گرایش اصلی (مدیریت شهری، طراحی شهری، برنامه ریزی شهری و برنامه ریزی منطقه ای) در دوران تحصیل کمترین ارتباط با یکدیگر و کمترین فهم از دیدها و حوزه های دانش چهار گرایش مذکور داشته باشد. این شرایط منجر به تشدید رویه های مجزا در هر یک از این حوزه ها در آینده کاری و حرفه ای دانشجویان شده که عامل بخشی از نابسامانی ها و عدم توفیق های طرح ها و برنامه ها در سطوح مختلف می گردد. کارگاه مذکور در چنین وضعیتی با هدف کلی رفع این نقصان در عرصه آموزش دانشگاهی تعریف شده است.

اهداف ویژه:

- آشنایی و فهم ارتباط و نحوه تاثیر چهار گرایش در عرصه نظر و عمل
- تامل در فرصت های هم افزایی چهار گرایش در پروژه ها در سطوح مختلف

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- پرداختن به متن و حاشیه به موضوعاتی که به صورت محوری در همه گرایش ها و در طرح ها و پروژه های همه این گرایش ها مشترک می باشد (مواردی از قبیل «مساله»، «شناخت» و....)
- تلاش برای پرداختن به موضوعاتی که می تواند به صورت واحد از هر چهار گرایش مورد توجه و بررسی قرار گرفته و در عین حال عدم اطلاع و توجه به نگاه گرایش دیگر به عدم توفیق منجر می شود

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- تعریف پروژه جهت دریافت دانشجویان از تلاش برای فهم مشترک گرایش های مختلف درباره مفاهیم و تحولات مختلف
- تمرین برای بررسی پروژه هایی که عدم توجه به فصول مشترک و یا فعالیت فهم و عمل جمعی گرایش ها به ناکامی آنها منجر شده است.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۱۰۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

بسته به موضوع کارگاه پیشنهاد می شود

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی قابل انجام نیست.

الف)عنوان درس به فارسی: سمینار شهر اسلامی				
نوع درس و واحد		Seminar on Islamic City		عنوان درس به انگلیسی:
پایه ☐ نظری ☒		-		دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		-		دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲		تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲		تعداد ساعت:
مرتبط با آمایش /مأموریت ☐ موسسه نیست		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		
مرتبط با مأموریت/آمایش ☒ موسسه است				

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

اگر چه بحث شهرسازی اسلامی به عنوان موضوعی بحث انگیز و به صورت منازعات لفظی میان صاحبان حرفه های مذکور وجود داشته است اما فرصت های علمی اندکی برای طرح موضوع به گونه ای که زمینه نقد واقعی و شناخت واقع بینانه را فراهم کند، ایجاد شده است.

اهداف ویژه:

- کند و کاوی در موضوع شهر اسلامی تا براساس آن مفهوم شهرسازی اسلامی و مبانی نظری آن را آنگونه که باید (و نه آنگونه که مستشرقین معرفی می کنند) مورد بحث قرار گیرد.
- بررسی و به چالش کشیدن راهبردهای ایجاد الگوهای برنامه ریزی و طراحی شهری در جامعه اسلامی و چگونه تحقق پذیری آنها

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- نسبت فرهنگ و هویت با شهر
- لزوم پرداختن به شهر اسلامی
- مفهوم شهر در اسلام و شهر اسلامی
- ارکان و عوامل شکل دهنده شهر اسلامی
- مبانی نظری شهرسازی اسلامی
- تجلیات و عینیات
- آرمانشهر اسلامی
- الگوها و اولویت های برنامه ریزی شهری در شهر اسلامی
- شهرسازی اسلامی در دوران مدرن
- سیاست های تحقق پذیری، چالش ها و موانع اجرایی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پرورش نگرش انتقادی به یافته های مستشرقین در باب شهر اسلامی، دعوت از صاحب نظران مطالعات شهر اسلامی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۰۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

آرنولد، توماس (۱۳۹۷)، تاریخ گسترش اسلام، ترجمه ابوالفضل عزتی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، ایران

بلخاری قهی، حسن (۱۴۰۰)، در باب زیبایی؛ زیبایی شناسی در حکمت اسلامی و فلسفه غربی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، ایران

سبحانی، حسن (۱۴۰۱)، اسلام و اقتصاد، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، ایران

Falahat, S. (2022). *Cities and Metaphors: Beyond Imaginaries of Islamic Urban Space*. Routledge.

Munt, H. (2020). *The Holy City of Medina: Sacred Space in Early Islamic Arabia*. Cambridge University Press.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: برنامه‌ریزی شهری برای طراحان و مدیران شهری		
عنوان درس به انگلیسی:	Urban Planning for Urban Designers and Managers	
نوع درس و واحد		
پایه ☐ نظری ☒	-	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	-	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲	
رساله / پایان‌نامه ☐	۳۲	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		
مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست ☐	مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☒	

چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر: بازدید علمی

ب) هدف کلی:

هدف از ارائه این درس، آشنایی دانشجویان با سیر تحول و سعی و خطای برنامه‌ریزی شهری از ابتدای قرن بیستم میلادی تاکنون است. بر این اساس، ماهیت، ویژگی‌ها، پیچیدگی‌ها و متعاقباً فرآیند برنامه‌ریزی شهری هدفگذاری می‌شود. طرح این مباحث به صورت یک بسته نظری با رویکرد کاربردی برای دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد شهرسازی با گرایش‌های طراحی شهری و مدیریت شهری در نظر گرفته شده است.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- جایگاه برنامه‌ریزی، طراحی و مدیریت شهری؛
- ماهیت و خصلت‌های برنامه‌ریزی شهری؛
- پارادایمی برای تحلیل در برنامه‌ریزی شهری؛
- عملکردهای اساسی برنامه‌ریز شهری؛
- سیر تحول برنامه‌ریزی شهری؛
- برنامه‌ریزی در دوران طرح‌های جامع؛ برنامه‌ریزی غیر اقلیدسی؛ برنامه‌ریزی سیستم‌ها؛
- برنامه‌ریزی به عنوان مشارکت مداوم در مناقشه؛
- پارادایم‌های جدید در برنامه‌ریزی شهری؛
- سنجش وضعیت در برنامه‌ریزی شهری؛
- اهداف و چشم انداز در برنامه‌ریزی شهری؛
- راهبردها و سیاست‌ها در برنامه‌ریزی شهری؛
- ارزیابی در برنامه‌ریزی شهری؛

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل و مباحثه، تحلیل کتاب و مقاله، تحلیل نمونه‌ها و تجارب عینی (داخلی و خارجی)، شبیه‌سازی پروژه‌های واقعی، تمرین و تکالیف هفتگی، ارائه‌های کلاسی، دعوت از میهمان، بازدید و سفر علمی، تحلیل فیلم و مستند و...

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۶۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Bolay. Jean-Claude. (۲۰۲۰). *Urban Planning Against Poverty*, Springer.

- Hendrigan, C. (2019). *A Future of Polycentric Cities: How Urban Life, Land Supply, Smart Technologies and Sustainable Transport are Reshaping Cities*. Springer Nature.
- Klosterman, Richard E. et al. (۲۰۱۸). *Planning Support Methods: Urban and Regional Analysis and Projection*. Rowman & Littlefield Publishers.
- Silva, C. N., & Buček, J. (Eds.). (2017). *Local Government and Urban Governance in Europe*. Springer International Publishing.

- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: اقتصاد سیاسی فضا		عنوان درس به انگلیسی: The Political Economy of Space	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		-	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		-	دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:
مرتبط با آمویش/مأموریت	مرتبط با آمویش/مأموریت	وضعیت آمویشی/مأموریتی درس	
موسسه است ☒	موسسه نیست ☐		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

اقدامات طراحی شهری در تشکل و هدایت فرم شهرها و مستتر بودن ارزش های فرهنگی و مقاصد سیاسی و اقتصادی معین در محتوای فرم ساخته شده، صریح یا ضمنی، سوالات بسیاری را در خصوص نقش طراحی شهری مطرح می کند: "قدرت سیاسی چگونه از طریق فضا ساخته می شود؟"، "معماران و طراحان شهری در ایجاد قدرت و نظم اجتماعی چه نقشی دارند؟"، "چگونه فضای شهری بر عدالت تاثیر می گذارد؟" و "چه کسی از توسعه فضایی شهری منتفع می شود؟". این سوالات از این جهت اهمیت دارد که سیاست های طراحان شهری تاکنون از طریق سیاست حکومت با مسئله قدرت و توزیع منافع اقتصادی گروه های اجتماعی مشارکت داشته و آن ها را مکانی و محقق ساخته است. لذا به ناچار به حیطه اقتصاد سیاسی شهری پا گذاشته است.

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تعریف مفاهیم و سازه های نظری اقتصاد سیاسی، طبقات اجتماعی، قدرت سیاسی و طراحی شهری
۲. معرفی مصادیق طراحی شهری:
 - سیاست های طراحی شهری سیاسی از برلین تا شهر پایتخت های جهان
 - سیاست های حومه نشینی و توسعه خانه سازی عمومی و اعیان سازی
 - سیاست های نظم، امنیت شهری، تاب آوری شهری
۳. تبیین های نظری اقتصاد سیاسی و طراحی شهری:
 - نظریه اقتصاد سیاسی مارکسیسم و آنتونیو گرامشی درباره اقتصاد سیاسی و مسئله قدرت
 - تبیین نو مارکسیستی اقتصاد سیاسی فضا
 - تبیین پست مارکسیستی اقتصاد سیاسی فضا و طراحی شهری
 - طرح ها و پروژه های بزرگ مقیاس شهری و هژمونی اقتصاد سیاسی نئولیبرال
 - اقتصاد سیاسی و طراحی شهری در ایران

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- آمیختن مباحث طراحی فرم و منظر شهری با حوزه های سیاست، اقتصاد، فرهنگ و مباحث حوزه علوم اجتماعی بطور کلی است.
- پیوند اقتصاد سیاسی ایران به ویژه در پنجاه سال گذشته با فرم کالبدی و منظر معماری و شهری خیابانی و سایر فضاهای عمومی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۸۵ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۱۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

سینجر، پل. (۱۳۵۸)، *اقتصاد سیاسی شهرنشینی*؛ مهدی کاظمی بیدهندی و فرخ حسامیان، انتشارات ایران، تهران.

کاتبرت، الکساندر. (۱۳۹۵)، *فرم شهرها، اقتصاد سیاسی و طراحی شهری*؛ ترجمه حمید رضا پارسی، آرزو افلاطونی؛ انتشارات دانشگاه تهران، تهران.

Stavrides, S. (2016), *Common Space: The City As Commons*, London, Zed Books

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی: فضا و جامعه‌شناسی زندگی روزمره		عنوان درس به انگلیسی: Space & the Sociology of Everyday Life	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒			
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		-	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	
رساله / پایان‌نامه ☐		۳۲	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس			
مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه	مرتبط با آمایش/مأموریت		
است ☒	موسسه نیست ☐		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

آشنایی با فعالیت و عرصه‌های عادی زندگی روزمره مردم، تجربه‌ی زیسته و احساسات آن‌ها.

اهداف ویژه:

- آشنایی با نظریه‌ها و تبیین‌های جامعه‌شناسانه‌ی نیروها، عوامل و پارامترهای مهم موقعیت‌های اجتماعی - فضایی زندگی روزمره در فضای خصوصی خانه‌ها، و در محله‌ها، خیابان‌ها و میادین، پاساژها، مال‌ها و مراکز تجاری، بازارها، مکان‌های کار، نامکان‌ها، هترتوپیاها، و همچنین آشنایی با دینامیسم درونی آن‌ها در رابطه با شیوه‌های زندگی، اقشار مردم، رویدادها، حوادث، اشیاء و اعمال.
- کاربست تبیین‌های نظری جامعه‌شناختی زندگی روزمره در پژوهش‌های محیط شهری.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- تعاریف مفاهیم اصلی: جامعه‌شناسی و جامعه‌شناسی شهری؛ فعالیت زندگی روزمره و تجربه‌ی زیسته؛ فضا و زندگی روزمره
- فرهنگ، شیوه و مناسبات تولیدی در محیط کار
- شرایط زندگی روزمره‌ی طبقات و اقشار اجتماعی
- تجربه در محیط کار
- فرهنگ و شیوه‌ی بازتولید زندگی روزمره: خانواده و بازتولید؛ مصرف و مصرف‌گرای، فضای مصرفی؛ بهداشت، پزشکی، افیون و بازتولید تن و روان؛ آموزش و بازتولید نیروی انسانی (مدیریت احساس و تفکر انسانی)
- محلات و بازتولید
- فضاهای زندگی روزمره در شهر، فیزیکی و روانی: بازار و الگوهای بازتولید (خرید در بازار، فروشگاه‌ها و مجتمع‌های تجاری و ...)
- آشنایی‌زدایی در زندگی روزمره
- تحرک ذهنی و پراتیک انسانی در زندگی روزمره برای حفظ و یا تغییر

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

استفاده از مصداق‌های ملموس که بیانگر رابطه‌ی محصولات و فرایندهای شهرسازی با حیات اجتماعی شهر، شامل نیروها، عوامل و مؤلفه‌های اجتماعی باشند.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

باتلر، کریس (۲۰۱۲). *هانری لوفور، سیاست فضایی، زندگی روزمره و حق به شهر*. ترجمه نریمان جهانزاد (۱۳۹۹). تهران: نشر همشهری.

Schwarze, T. (2023). *Space, Urban Politics, and Everyday Life: Henri Lefebvre and the US City*. Springer Nature.

Highmore, B. (2002). *The Everyday Life Reader*. London and New York: Routledge.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی:		تدوین طرح تحقیق و پایان نامه	
عنوان درس به انگلیسی:		Research Design & Thesis Writing	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		-	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		-	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس			
مرتبط با مأموریت/آمایش	مرتبط با آمایش/مأموریت		
موسسه است ☒	موسسه نیست ☐		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

آشنا ساختن دانشجویان دوره با مفاهیم، اصول و شرایط کلی و عمومی، و مقررات تهیه طرح تحقیق و پایان نامه (نظیر: تعریف و هدف تهیه پایان نامه، نحوه انتخاب موضوع، انتخاب استاد راهنما، تنظیم روش تحقیق و ...).

اهداف ویژه:

- آشنایی با نگارش طرح‌های پیشنهادی پژوهشی به دستگاه‌های علمی و اجرایی
- نگارش پایان‌نامه و رساله

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- اهمیت و ویژگی‌های پایان‌نامه (دو ویژگی اصلی: مستندسازی و مستدل سازی)
- انتخاب موضوع تحقیق: نقش استاد راهنما و مشاور، عوامل مؤثر در انتخاب موضوع، ارتباط موضوع با رشته‌ی شهرسازی، تازگی و عدم تکرار، مشخص بودن عنوان (زمانی، مکانی و موضوعات یا مجهولات مورد نظر) و هدف و تا حدودی روش، ضرورت نوشتن عنوان به زبان انگلیسی، مطالعه‌ی سابقه‌ی موضوع
- تهیه‌ی سؤالات / فرضیه‌ها
- تهیه‌ی طرح تحقیق
- تهیه و تنظیم چارچوب نظری
- روش تحقیق (مستدل سازی): از نظر نحوه‌ی استدلال: قیاسی - استنتاجی / استقرایی و از نظر ماهیت: کمی / کیفی
- روش‌های توصیفی، تحلیلی، اکتشافی، مقایسه‌ای، آماری، تجربی، ارزیابی
- اجزاء پایان‌نامه: چکیده، فهرست مطالب، تصاویر، نقشه‌ها و ...، مقدمه، فصول (شامل: سابقه‌ی موضوع، چارچوب نظری، ...، اصل مطالعه)، نتیجه‌گیری و پیشنهاد، ضمایم، فهرست منابع، فرمت و شکل پایان‌نامه.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تلفیق مباحث نظری و عملی پژوهش از طریق همفکری در روش حل مسئله در اجرای تمرین‌های کلاسی و پژوهش میدانی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

Hammond, M. (2022). *Writing a Postgraduate Thesis or dissertation. Tool for Success*. Routledge

Mweene, O (2019). *Research Proposal and dissertation Writing*. Scholar press.

Naom, S G. (2019). *Dissertation Research and Writing For Built Environment Student*. Routledge

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

مدل‌های تحلیل آماری		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
پایه ☐ نظری ☒		Basic Econometrics	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		-	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	
مرتبط با آمایش/مأموریت		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس	
مرتبط با مأموریت/آمایش		موسسه نیست ☐ موسسه است ☒	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

اقتصادسنجی هنر تفسیر داده به منظور آزمون نظریات و فرضیات آماری است. در این درس دانشجویان با اصول اولیه استدلال‌های آماری آشنا شده و با روش رگرسیون خطی و مدل‌های انتخاب گسسته کار می‌کنند.

اهداف ویژه:

- ایجاد یک پیش‌زمینه نظری قوی در اقتصادسنجی سطح مقدماتی، توانایی پیاده‌سازی تکنیک‌ها و نقد مطالعات تجربی
- یادگیری عملی کار با نرم افزار R

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مقدمه‌ای بر اقتصادسنجی و کاربرد آن
- مفاهیم اساسی احتمال: متغیرهای تصادفی، توزیع‌های گسسته و توزیع‌های پیوسته
- مفاهیم اساسی آمار: نمونه‌گیری، آماره‌های توصیفی، تخمین، آزمون‌های فرضیه و نیکویی برازش
- اصول طراحی پرسشنامه و گردآوری داده
- آموزش مقدماتی نرم‌افزار R
- رگرسیون ساده خطی: تخمین و استنتاج آماری
- رگرسیون چندمتغیره خطی: تخمین و استنتاج آماری
- مباحث پیشرفته رگرسیون خطی: داده‌های کیفی، واریانس ناهمسانی و هم‌خطی متغیرها
- معرفی مدل‌های انتخاب و بررسی ویژگی آن‌ها
- مدل‌های لجیت دوگانه: تخمین و استنتاج آماری

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

کار با داده‌های واقعی و به روز دنیا، تکالیف درسی کوتاه مدت و کار عملی در کلاس به منظور ایجاد انگیزه برای مشارکت در بحث، کار عملی با نرم‌افزار آماری R، معرفی منابع اطلاعات و تجربیات بین‌المللی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Ross, S. M. (2020). *Introduction to probability and statistics for engineers and scientists*. Academic Press.
- Stock, J. H., & Watson, M. W. (2019). *Introduction to Econometrics*, Global Edition. Pearson Education.
- Washington, S., Karlaftis, M.G., Mannering, F., & Anastasopoulos, P. (2020). *Statistical and Econometric Methods for Transportation Data Analysis* (3rd ed.). Chapman and Hall/CRC.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی:		تحلیل داده‌های شهری	
عنوان درس به انگلیسی:		Urban Data Analysis	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		-	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		-	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	
تعداد واحد:		۳۲	
تعداد ساعت:			
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه ☐ نیست	
مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☒			

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

با توجه به رشد روزافزون انواع داده‌های جمع‌آوری شده از سطح شهرها شامل داده‌های کاربری زمین، مصرف انواع انرژی، حجم تردد، سامانه‌های حمل‌ونقل همگانی، آلودگی صوتی و هوا، تلفن همراه و مانند آن نیاز است تا دانشجویان با اصول اولیه تحلیل داده‌ها با کاربرد در شهر آشنا شوند.

اهداف ویژه:

- آشنایی با روش‌های مصورسازی داده‌ها (Data Visualization)
- آشنایی با روش‌های داده کاوی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- اهمیت و لزوم تحلیل کلان داده‌ها در برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای
- کاربردهای تحلیل داده‌های کلان در برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای ایران
- مرور آمار توصیفی
- تکنیک‌های مصورسازی داده‌ها
- مثالهای کاربردی در نرم‌افزار R
- اندازه‌گیری مشابهت و تفاوت داده‌ها
- پاکسازی و خلاصه‌سازی داده‌ها و تشخیص داده‌های پرت
- تکنیک‌های تشخیص الگوها
- دسته‌بندی داده‌ها (Data Classification) و خوشه‌بندی داده‌ها (Data Clustering)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

کار با داده‌های واقعی و به روز دنیا؛ تکالیف درسی کوتاه مدت و کار عملی در کلاس به منظور ایجاد انگیزه برای مشارکت در بحث؛ کار عملی با نرم‌افزار آماری R؛ معرفی منابع اطلاعات و تجربیات عملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

رایانه

- Rae, A., & Wong, C. (Eds.). (2021). *Applied Data Analysis for Urban Planning and Management*. Sage.
- Zaki, M. J., Meira Jr, W., & Meira, W. (2014). *Data mining and analysis: fundamental concepts and algorithms*. Cambridge University Press.
- Zhao, K., Tarkoma, S., Liu, S., & Vo, H. (2016, December). Urban human mobility data mining: An overview. In *2016 IEEE International Conference on Big Data (Big Data)* (pp. 1911-1920). IEEE.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:		بوم‌شناسی شهری	
عنوان درس به انگلیسی:		Urban Ecology	
دروس پیش‌نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	نوع درس و واحد
دروس هم‌نیاز:	-	تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		مرتبط با آمایش/مأموریت ☐ مرتبط با مأموریت/آمایش ☒	موسسه نیست ☐ موسسه است ☒

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

مطالعه‌ی اکوسیستم‌هایی است که شامل انسان‌های ساکن در شهرها و مناظر شهری و درک چگونگی همزیستی فرآیندهای انسانی و زیست محیطی در سیستم‌های تحت سلطه‌ی انسان است و به جوامع کمک می‌کند تا با تلاش‌های خود برای پایداری تر شدن محیط‌های شهری اقدام کنند.

اهداف ویژه:

- آشنایی با مفاهیم کلیدی در ارتباط با اکولوژی شهری و ارتباط آن با مبانی طراحی، مدیریت و برنامه‌ریزی شهری
- آشنایی با چگونگی هدف‌گذاری برنامه‌ریزان، مدیران، و طراحان بر اساس عدالت محیط زیست، سلامت عمومی، و پیشرفت جوامع
- آشنایی با محیط زیست فیزیکی، زیستگاه‌های شهری، خدمات اکوسیستمی، متابولیسم شهری، و نحوه‌ی انجام فعالیت‌های ساخت، مرمت، و حفاظت

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مقدمه‌ای بر اکولوژی شهری و این که چگونه شهرها مانند یک اکوسیستم در نظر گرفته می‌شوند. بررسی تاریخچه ایده‌ی بوم-شهر در قرن اخیر
- الگوهای گسترش شهرها، عملکرد اکوسیستم‌های شهری و الگوهای طبیعی در شهرها
- گرایش‌ات متفاوت در ارتباط بین طبیعت و شهر (اکولوژی شهری، بیواکولوژی شهری، اکولوژی در شهر)
- زیستگاه‌های شهری، متابولیسم شهری، و پاسخ ارگانیسم‌ها به زیستگاه‌های شهری
- ارتباط بین نظام‌های اجتماعی-اکولوژیک
- عملکرد اکوسیستم‌ها، خدمات اکوسیستمی و ارتباط آن با نیاز جوامع، مدیریت و برنامه‌ریزی شهری
- بررسی و تحلیل تجارب گذشته‌ی ایران و دیگر کشورهای جهان در زمینه‌ی ایجاد و توسعه‌ی بوم-شهرها
- چگونگی ترمیم محیط‌های شهری آسیب‌پذیر (نهرها، جنگل‌ها و کمربندهای سبز شهری، سواحل)
- تغییرات اقلیمی، آینده‌ی شهرها و تاب‌آوری جوامع

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مشارکت فعال دانشجویان در بحث‌ها و پیشبرد کلاس به صورت تعاملی؛ پژوهش دانشجویان در مورد موضوعات انتخاب شده یا پیشنهادی و ارائه در کلاس به صورت شفاهی و گزارش مکتوب؛ انجام یک کار گروهی مبتنی بر تحلیل و ارزیابی تجارب پیشین

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۵۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

اکالاگان، جی آر (۱۳۹۳)، کاربری زمین اثر متقابل اقتصاد، اکولوژی و هیدرولوژی، ترجمه دکتر منوچهر طیبیان، انتشارات دانشگاه تهران.

Geneletti, D., Cortinovis, C., Zardo, L., & Adem Esmail, B. (2020). *Planning for Ecosystem Services in Cities*. Springer International Publishing.

Hall, M. H., & Balogh, S. B. (Eds.) (2019). *Understanding Urban Ecology*. Springer

Mell, Ian. (2016). *Global Green Infrastructure: Lessons for Successful Policy-Making, Investment and Management*. Routledge.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:		ارزیابی توان اکولوژیک	
عنوان درس به انگلیسی:		Ecological Bearing Capacity Assessment	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		-	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		-	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس			
مرتبط با مأموریت/آمایش	مرتبط با آمایش/مأموریت		
موسسه است ☒	موسسه نیست ☐		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

(ب) هدف کلی:

تمهید چارچوبی میان رشته ای از برنامه ریزی منطقه ای و محیط زیست در راستای شناسایی و آموزش روش های موثر در ارزیابی توان اکولوژیک محیط در مقیاس منطقه ای؛ که به عنوان پایه ای برای برنامه ریزی و سیاستگذاری منطقه ای مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

اهداف ویژه:

- آشنایی با تعاریف و اصطلاحات توان اکولوژیک و ظرفیتهای محیط زیستی
- آشنایی با بسترهای نظری مرتبط با ارزیابی توان اکولوژیک
- آشنایی با سیر تحولات روش های متداول برای ارزیابی های محیط زیستی و توان اکولوژیک

(پ) مباحث یا سرفصل ها:

- مفهوم شناسی: محیط زیست، اکوسیستم های طبیعی، منابع طبیعی، اکولوژی، برنامه ریزی محیطی
- مفهوم شناسی: ظرفیت قابل تحمل، ظرفیت برد، رد پای اکولوژیکی، توسعه و ارزیابی
- تبعات توسعه بر اکوسیستم (تغییرات اقلیمی، آلودگی ها، از بین رفتن تنوع زیستی، کاهش منابع تجدیدپذیر و...)
- رانه های طبیعی موثر بر تغییرات اکوسیستم (مخاطرات طبیعی: زلزله، سیل، و...)
- بسترهای نظری و تحولات آن در رابطه با مفهوم ارزیابی توان اکولوژیک
- تبیین رابطه میان برنامه ریزی منطقه ای و ارزیابی توان اکولوژیک
- روش های نوین ارزیابی توان اکولوژیک
- تفسیر نتایج ارزیابی توان اکولوژیک و کاربرست آن در برنامه ریزی منطقه ای
- مروری بر تجربیات جهانی و داخلی ارزیابی توان اکولوژیک
- تحلیل و نقد و بررسی اشکالات، محدودیتهای و فرصتهای ارزیابی توان اکولوژیک و تبیین افق های نوین در برنامه ریزی منطقه ای

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالعه فردی بر اساس متون معرفی شده؛ روش های تعاملی؛ استفاده از روشهای مستقیم؛ استفاده از روشهای مساله محور

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۵۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

(ب)	الف) عنوان درس به فارسی:		حمل و نقل و کاربری زمین		
	عنوان درس به انگلیسی:		Transportation and Land Use		
	دروس پیش نیاز:		ندارد		
	دروس هم نیاز:		ندارد		
	تعداد واحد:		۲		
تعداد ساعت:		۳۲		رساله / پایان نامه	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		مرتبط با		مرتبط با	
		آمایش/مأموریت موسسه		مأموریت/آمایش موسسه	
		نیست		است	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ☐
هدف کلی:

- جامع نگری در حوزه برنامه ریزی حمل و نقل شهری و توجه به تبعات
- درک ارتباط دوسویه برنامه ریزی حمل و نقل شهری و برنامه ریزی کاربری زمین

اهداف ویژه:

- شناخت عوامل کالبدی بر رفتار سفر شهروندان
- فراگیری و تسلط بر مفهوم دسترسی پذیری در برنامه ریزی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- جایگاه برنامه ریزی حمل و نقل درون شهری در نظام برنامه ریزی شهری ایران
- سیر تاریخی تحقیقات مرتبط با اثرات متقابل کاربری زمین و حمل و نقل
- بررسی هزینه های داخلی و خارجی حمل و نقل
- عوامل موثر بر رفتار سفر و مدیریت تقاضای حمل و نقل
- اثر فرم شبکه خیابان های شهری بر رفتار سفر
- بررسی اثرات تراکم جمعیت و تراکم ساختمانی و اخلاط کاربری ها بر رفتار سفر
- ضوابط پارکینگ و تقاضای حمل و نقل
- تحلیل دسترسی پذیری فرصت ها در شهر با استفاده از شیوه های مختلف حمل و نقل
- توسعه مبتنی بر حمل و نقل همگانی در ایران و جهان

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بحث های گروهی و ایجاد انگیزه برای مشارکت در بحث؛ تکالیف درسی کوتاه مدت؛ استفاده از ابزار مناسب چند رسانه ای؛ معرفی منابع اطلاعات و تجربیات بین المللی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۶۰ درصد
 آزمون پایان نیم سال ۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

آیین نامه طراحی معابر شهری ایران (۱۳۹۹)، وزارت راه و شهرسازی، انتشارات مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، ایران.

Shoup, D. C. (2021). *The high cost of free parking*. Routledge.

Levine, J., Grengs, J., & Merlin, L. A. (2019). *From mobility to accessibility: Transforming urban transportation and land-use planning*. Cornell University Press.

Silva, C., Pinto, N., & Bertolini, L. (Eds.). (2019). *Designing accessibility instruments: lessons on their usability for integrated land use and transport planning practices*. Routledge.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: تحقق پذیری برنامه های شهری و منطقه‌ای		
عنوان درس به انگلیسی:	Urban and Regional Plan Implementation	
دروس پیش نیاز:	- پایه ☐ نظری ☒	
دروس هم نیاز:	- تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	۲ واحد نظری
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		
مرتبط با آمایش/مأموریت ☐ مرتبط با مأموریت/آمایش ☒		
موسسه نیست ☐ موسسه است ☒		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

بدون انجام ارزیابی از تحقق پذیری برنامه ها و طرح ها، نمی توان تصویر روشنی از چالش ها، موانع و محدودیت های این برنامه ها و طرح ها را در مسیر تحقق پذیری آنها، داشت تا بتوان با اجتناب از آنها و تکیه بر نقاط مثبت و فرصت های موجود، مسیر برنامه ریزی را بهتر و سنجیده تر پیمود. هدف این درس آسیب شناسی، ارزیابی و تحلیل تحقق پذیری برنامه ها و طرح های توسعه شهری و منطقه ای و عوامل موثر بر آن است.

اهداف ویژه:

- آشنایی با تعاریف و اصطلاحات اجرا و تحقق پذیری برنامه ها و طرح ها
- آشنایی با نظریه های تحقق پذیری برنامه ها و طرح ها
- آشنایی با روش ها و مدل ها و تجارب ارزیابی اجرا و تحقق پذیری برنامه ها و طرح ها

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- پایش، اجرا و تحقق پذیری؛ مقیاس و نوع برنامه ها و طرح ها (ملی، منطقه ای و محلی)
- عوامل تاثیرگذار بر اجرا و تحقق پذیری برنامه ها و طرح ها
- کیفیت برنامه ها و طرح ها (Plan quality)
- مکانیزم های اجرا و تحقق پذیری در برنامه ها و طرح ها و شاخص های ارزیابی آنها
- ملاحظات اقتصادی در برنامه ها و طرح ها (Capital improvement programs- CIP)
- برنامه ریزی مالی در اجرا و تحقق پذیری برنامه ها و طرح ها (Fiscal planning, Taxing)
- ظرفیت، توانمندی و تعهد (Commitment) نهادهای مسئول اجرا و تحقق پذیری برنامه ها و طرح ها
- مشارکت مردم و نقش آن در اجرا و تحقق پذیری برنامه ها و طرح ها
- دیدگاه های نظری مفهوم اجرا و تحقق پذیری برنامه ها و طرح ها
- روش ها و مدل های اجرا و تحقق پذیری برنامه ها و طرح ها

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ارائه تمرین های هفته ای؛ روش های تعاملی؛ استفاده از روشهای مستقیم؛ استفاده از روشهای مساله محور

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

زبردست، اسفندیار و همکاران (۱۳۹۸) برنامه آمایش استان تهران (فصل هشتم - نظام اجرایی و مدیریت)، گزارش طرح پژوهشی، سازمان برنامه و بودجه، گزارش منتشر نشده.

Lyles, W., Berke, P., & Smith, G. (2016). Local plan implementation: Assessing conformance and influence of local plans in the United States. *Environment and Planning B: Planning and Design*, 43(2), 381-400.

Smith, M. C. (2018). Revisiting implementation theory: An interdisciplinary comparison between urban planning and healthcare implementation research. *Environment and Planning C: Politics and Space*, 36(5), 877-896.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی:		سیر اندیشه‌های شهرسازی	
عنوان درس به انگلیسی:		Evolution of Urban Planning Thoughts	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		-	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		-	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	
رساله / پایان‌نامه ☐		۳۲	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس			
مرتبط با مأموریت /آمایش	مرتبط با آمایش/مأموریت		
موسسه است ☒	موسسه نیست ☐		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

هدف این درس پرورش پرسشگری و توانایی دانشجوی برای فهم و تحلیل رابطه‌ی میان نظریه و خاستگاه زمانی- مکانی آن است. در این کلاس، تاریخ اندیشه یا سیر اندیشه در شهرسازی، به مثابه پیوستاری انباشتی، منسجم و تکاملی (سیر خطی زمان) دیده نمی‌شود، بلکه با تکیه بر مفاهیم گفتمان و پارادایم، به مثابه منظومه‌ای متکثر از اندیشه‌های مستقل دیده می‌شود که به فراخور زمان و مکان، امکان بروز و ظهور می‌یابند.

اهداف ویژه:

- پرورش پرسشگری و توانایی تحلیل انتقادی نظریه‌ها در نسبت با خاستگاه زمانی-مکانی
- فهم تعابیر مختلف و متکثر از تاریخ و سیر اندیشه

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مرور مفاهیم گفتمان، پارادایم و گذار پارادایمی
- مرور مفاهیم تاریخ و تولید دانش
- بنیان‌های نظریه‌ی اجتماعی شهر مدرن
- توصیف شهر؛ اصلاح اجتماعی و مطالعات شهری کلاسیک
- دیدگاه‌های آرمان‌شهر؛ از باغشهر تا نوشهرگرایی
- مطالعات شهری پس از جنگ جهانی دوم

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مشارکت فعال دانشجویان در گزینش و خوانش متن‌ها؛ هدایت بحث‌های جمعی در راستای درک جایگاه نظریه‌ها در شرایط امروز جهان و ایران

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۸۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۲۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

پارکر، سیمون. (۱۳۹۷)، *نظریه‌ی شهری و تجربه‌ی شهری*. ترجمه‌ی حمیدرضا تلخابی و فرخ مهرآیین. تهران: انتشارات کتاب شار

Hall, P. (2014). *Cities of Tomorrow; An Intellectual History of Urban Planning and Design Since 1880*. Wiley-Blackwell.

Richard T. LeGates, Frederic Stout (2020), *The City Reader*, Seventh Edition, Routledge

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:		حکروایی منطقه‌ای و برنامه ریزی نهادی	
عنوان درس به انگلیسی:		Regional Governance and Institutional Planning	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☐		-	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		-	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲ واحد نظری	
رساله / پایان‌نامه ☐		۲	۳۲
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۳۲	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس			
مرتبط با آمایش/مأموریت	مرتبط با مأموریت/آمایش		
موسسه نیست ☐	موسسه است ☒		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

- تبیین موانع نهادی تحقق توسعه منطقه ای
- شناخت مدل‌های ممکن برای حکمروایی منطقه ای
- تشریح تجارب جهانی در خصوص استقرار نظام حکمروایی منطقه ای و ساز و کار نهادی متناظر آن

اهداف ویژه:

- چالش‌های حکمروایی و توسعه نهادی درون زای منطقه ای در ایران
- تبیین ضرورت‌های مشارکت شهروندان و بازیگران منطقه ای و محلی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- تحلیل ضرورت‌های شکل‌گیری ساز و کارهای نهادی منطقه ای
- ابعاد هماهنگی، همکاری و تشریک مساعی (۳۰۰۰) در پیشبرد توسعه پایدار منطقه ای
- ابعاد نهادی توسعه درون زای منطقه ای
- ساز و کارهای یکپارچه سازی قلمرویی و نهادی در حکمروایی مناطق
- تکوین نهادهای توسعه منطقه ای
- حکمروایی مناطق کلانشهری: بازآرایی حکومت های شهری در مناطق کلانشهری
- حکمروایی توسعه اقتصادی و اجتماعی منطقه ای: شراکت (partnership) و توسعه منطقه ای
- منطقه گرایی مالی وملاحظات تامین منابع درآمدی و سرمایه گذاری نظام های حکمروایی منطقه ای
- سنجش اثربخشی نظام های حکمروایی منطقه ای

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالعه فردی بر اساس متون معرفی شده ، روش های تعاملی، استفاده از روشهای مستقیم، استفاده از رویکرد مساله محور

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

شریف‌زادگان، محمدحسین و دیگران. (۱۳۹۴). حکمروایی خوب: نهادسازی برای توسعه. تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی و مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران.
استیمسون، رابرت و دیگران (۱۳۹۷). توسعه‌ی درون‌زای منطقه‌ای (رهبری و نهادها). ترجمه‌ی محمد حسین شریف‌زادگان و بهزاد ملک پور. تهران: نشر نی.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

الف) عنوان درس به فارسی: برنامه ریزی حمل و نقل همگانی		عنوان درس به انگلیسی: Public Transit Planning	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☐	- دروس پیش نیاز:	
تخصصی الزامی ☐	عملی ☐	- دروس هم نیاز:	
تخصصی اختیاری ☒	نظری-عملی ☒	تعداد واحد: ۱ واحد نظری و ۱ واحد عملی	
رساله / پایان نامه ☐		تعداد ساعت: ۴۸	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس		مرتبط با آمایش/مأموریت ☐	
		مرتبط با مأموریت/آمایش ☒	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

- آشنایی با فناوری های حمل و نقل همگانی
- آشنایی با چالش های برنامه ریزی حمل و نقل همگانی

اهداف ویژه:

- توانایی تحلیل خطوط حمل و نقل همگانی
- بررسی روند تغییرات در سیستم های حمل و نقل همگانی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- تاریخچه فناوری های حمل و نقل همگانی
- شاخص های خطوط حمل و نقل همگانی
- یکپارچگی در شبکه حمل و نقل همگانی و شاخص های آن
- خصوصی سازی در حمل و نقل همگانی
- قیمت گذاری در حمل و نقل همگانی
- روش های تأمین مالی در حمل و نقل همگانی
- آسیب های ارزیابی کلان پروژه های حمل و نقل همگانی
- نوآوری در خدمات حمل و نقل همگانی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بحث های گروهی و ایجاد انگیزه برای مشارکت در بحث؛ تکالیف درسی کوتاه مدت؛ استفاده از ابزار مناسب چند رسانه ای؛ معرفی منابع اطلاعات و تجربیات بین المللی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

دانشگاه تهران (۱۳۹۹). آیین نامه طراحی معابر شهری. مرکز تحقیقات راه و شهرسازی.

- Schiller, P. L., & Kenworthy, J. (2017). *An introduction to sustainable transportation: Policy, planning and implementation*. Routledge.
- Vuchic, V. R. (2017). *Urban transit: operations, planning, and economics*. John Wiley & Sons.
- Ceder, A. (2016). *Public transit planning and operation: Modeling, practice and behavior*. CRC press.
- Shaheen, S., Cohen, A., & Zohdy, I. (2016). *Shared mobility: current practices and guiding principles* (No. FHWA-HOP-۱۶-۰۲۲). مطالعات States. Federal Highway Administration.

- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنویان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

